

**FRANQUEO PAGADO**  
**TARIFA REDUCIDA**  
 Concesión 1605

Semanario lituano apolítico.  
 Redacción y Administración  
 c. San Juan 1537, Bs. Aires.  
 U. T. 23, B. Orden 2530  
 Dirección postal: Casilla de  
 Correo 303.  
 Imprenta Val. Gómez 2719  
 U. T. 47, Cuyo 7354

# ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. V. BUENOS AIRES, ŠEŠTADIENIS OCTUBRE — SPALIŲ 14 d. 1933 m. NUM. 165

Nepartinis darbo žmonių savitraštis, organas draugijos „Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent  
**PRENUMERATA:** Visoj Pietų ir šiaurės Amerikoje metams 4 pesai, pusei met. 2 p.  
 Lietuvoje ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai, Raštas ir prenumeratas siūsti adresu: Casilla de Correo 303, Bs. As.  
 Asmeniškai kreiptis g. San Juan 1537. Šiokiomis dienomis nuo 9 iki 22, šventomis dienomis nuo 10 iki 14 val.

## 6 Pietu Amer. vals. pasiraše nepuolimo sutartį

### Automobilių lenktynėse užmušė keturis žmones.

Per Bari mieste Italijoje, automobilių lenktynes, pasivertus vokiečių automobilininko Grosse automobiliumi, tapo užmušti 4 žmonės ir 2 sunkiai sužeisti. Pats automobilininkas taip pat sunkiai sužeistas.

### Čilėje mažėja nedarbas.

Čilės bedarbių šelpimo komiteto pirmininkas pareiškė spaudai, kad išduotų bedarbiams maisto poreiųjų skaičius dabar pusiau su mažėjo, palyginus su šių metų balandžio mėnesiu. Ypač bedarbių skaičius sumažėjo, prasidėjus lauko darbams.

### Paleido ispanų parlamentą.

Po įvairių politikų mėginimų sudaryti naują ispanų vyriausybę, kurie nedavė teigiamų rezultatų, galų gale ją sudarė Diego Barrios. Respublikos prezidentas Alcalá Zamora paleido parlamentą ir paskelbė naujus rinkimus š. m. lapkričio mėnesio 19 dieną.

### Japonija pasipiktinusi Sovietų kaltinimais.

Japonijos užsienio reikalų ministerija kategoriškai užginčija ir yra labai pasipiktinusi, dėl Sovietų vyriausybės paskelbtos dokumento, sulig kurio, neva tai Japonija pradėjusi smarkiai kiltis į Mančukuo valstybės administravimą tikslu užgrobti Rytų Kinų Geležinkelį. Japonai tvirtina, kad tas dokumentas yra gryna falsifikacija ir kad Sovietų kaltinimai neturi jokio pagrindo. Mančukuo vyriausybė, esą, niekuomet neprasė šiuo klausimu jokių japonų patarimų.

### Pripažino Kubos vyriausybę.

Ispanų vyriausybė nutarė oficialiai pripažinti laikiną Kubos vyriausybę.

Kubos studentai nutarė padėti ginklus ir imtis už knygų. Politikai skaito šį studentų nutarimą labai svarbiu pulkininko Batista planui, nuginkluoti visus civilius gyventojus.

Kubos darbo federacija nutarė greitai laiką paskelbti generalinį streiką, kaip protestą del vyriausybės nepripažinimo šios federacijos ir žiauraus darbininkų persekiojimo uždarinėjant jų organizacijas.

### Paliuosavo politinės policijos viršininką.

Austrijos politinės policijos viršininko paliuosavimas neapribotam laikui atostogų sukėlė didelę sensaciją, nes manoma, kad tai įvyko dėl jo simpatizavimo fašistams arba nesugėbėjimo išaiškinti pasikesinimo prieš kanclerį Dolfuss.

### JIEMS RŪPI LIETUVIŲ KOLONIJOS ARGENTINOJE GERESNĖ ATEITIS



Lietuvos Atstovo p. Daukanto ir L. Rysselio paskaitos apie kolonizacijos galimybes, klausytojai.

### PASKELBĖ NELEGALIA FAŠISTŲ PARTIJĄ. — PRANCŪZAI PASIPIKTINĘ VOKIEČIŲ PASIELGIMU. — PRASIDĖS SOV. RUSŲ — PRANCŪZŲ DERYBOS.

Čekoslovakijos vyriausybė buvo priversta paskelbti nelegalėmis visas fašistų organizacijas, kadangi pastarosios kas kart vis labiau pradėjo pasižymėti savo priešingu demokratijai. Ši čekoslovakų vyriausybės priemonė verta pažymėti, nes parodo jos atsargumą ir energiją, kas galėtų būti pavyzdžiu ir kitų šalių valdovams. Čekoslovakijoje fašizmas jau per daug buvo išsigalėjęs ir jau geras laikas kaip drumstė krašto ramybę tikslu įvesti reakcionierių diktatūrą. Keturiolika parlamento vietų jau buvo fašistų rankose. To dėl buvo laikas imtis priemonių išsklaidyti juos kol dar nevelu.

Dekrete, kuriuo uždaromos fašistų organizacijos čekoslovakų vyriausybė tvirtina, kad jau nebe laikas diskutuoti apie demokratijos charakteristiką ir ribas. Skubiausias šių dienų klausimas, sako, yra ją ginti, nors ir prisieiti imtis kraštutiniausių priemonių. Demokratija, sako, turi teisę gintis prieš kiekvieną diktatūrą ar tai ji būtų komunistinė ar fašistinė ar dar kitokia.

Aišku, jei čekoslovakų vyriausybė ir toliau laikysis savo energijos nusistatymo ginti demokratiją tai ji išgelbės kraštą iš rimčiausio šių dienų pavojaus.

Savo laiku nesiejamasis atatinama priemonių šiandien Vokietijoje paskandino despotizme. Nėra abejonės, kad tas pat įvykis ir kitose šalyse jei savo laiku nebus imtasi prieš fašistus grieštų priemonių. Panašiai kaip koks pavojingas ir užkrečiamas parazitas reakcija veisiasi pačioje visuomenėje. Tai reikalinga ji išrauti iš šaknų ir paliusuoti socialų organizmą nuo jo biauaraus veikimo.

Įkvėpta laisvės ir tolerancijos principų demokratija visuomet gal su per daug dideliu kilnumu leido tvertis ir vystytis fašistų ir komunistų grupėms, kurios visokiais būdais stengiasi ją sunaikinti.

Į paskutinį buvusių sąjungininkų pasiūlymą nusiginklavimo klausimu, vokiečių vyriausybė atsakė tik Jungtinėms Valstybėms, Anglijai ir Italijai, visai nieko neatsakydama Prancūzijai. Toks vokiečių nesiskaitymas ir to atsaky-

mo turinys sukėlė prancūzų tarpe nemažą pasipiktinimą. Manoma, kad tuo Vokietija nori suardyti neseniai Paryžiuje padarytą sutartį tarp J. Valstybių, Anglijos ir Prancūzijos. Prancūzų užsienio reikalų ministeris Paul Boncour yra griežtai nusistatęs prieš vokiečių kontr-pasiūlymus ir gins Paryžių sudarytą sutartį. Jie yra griežtai nusistatę prieš vokiečių reikalavimus leist jiems pastatyti tankų, sunkiosios artilerijos ir kovos orlaivių modelius, kurių statymą griežtai draudžia Versalio sutartis. Be to, reikalaus, kad vokiečiai panaikintų visas pusiau militarines organizacijas. Iš kitos pusės prancūzai sutinka su vokiečių kariuomenės padidinimu iki 200.000 karių, su trumpu tarnybos laiku, ta sąlyga, kad būtų panaikintas „Reichswehr“.

Pagėrėjus politiniams santykiams tarp Prancūzijos ir Sovietų Rusijos, greitai laiku šios dvi valstybės pradės tartis prekybos sutarties sudarymui. Per paskutinį

**Rusų - japonų konfliktas.** Japonų - rusų konfliktas diena iš dienos vis didėja. Mančukuo vyriausybė griežtai atsisakė užleisti Rytų Kinų geležinkelio aukštesniais pareigas Sovietų valdininkams, pavesdama jas mandžurams. Be to, nežūrint visų reikalavimų, Mančukuo vyriausybė nesutinka paliusuoti areštuotus rusų valdininkus. Tų visų nesuipratimų kaltę Sovietai primeta japonų vyriausybei ir pradėjo skelbti dokumentą, kuriame keliami alkštėn japonų planai užgrobimui to geležinkelio tikslu išprovokuoti Sovietus. Jei Sovietai nenustos skelbė to dokumento ir kaltinę japonus, tai japonų vyriausybė grąšina nutraukti su Sovietais diplomatinis ryšius. Sako, jei Sovietai nesustabdo skelbti šio dokumento, tai tenka manyti, kad jie nori pabloginti japonų - rusų santykius ir gal net iššaukti japonus į karą.

nus 12 metų Sovietų vyriausybė buvo Vokietijos sąjungininkė ir palaikė jos reikalavimus perreizuoti Versalio sutartį bet dabar ji linksta anti-revizionistų pusėn ir yra pasiryžusi remti dabartinę Europos „statuquo“. Sovietų viriausybės radikalų politikos pakeitimais vokiečių hitlerininkų judėjimas.

Sovietų ir prancūzų draugiški santykiai dar labiau pagėrėjo po Heriot ir prancūzų aviacijos ministro apsilankymo Sovietuose. Savo milžiniškais ir aktyviais kapitais prancūzai stengsis panaudoti Sovietų rinką, o Sovietai stengsis gauti iš jų paskolą, kuri palengtintų šis nusileidimas ir per daug didelis tolerantiškumas ir yra didžiausias demokratijos silpnumas. Iki šiam laikui demokratija savo kiūnu maitino tą slobiną, kuris tai ko ją praryti. Tačiau reikia tikėtis, kad paskutinių metų patyrimai bus demokratiskoms vyriausybės gera pamoka ir sukels juos į kovą prieš diktatūros siekiančias partijas.

Prancūzai stengsis visai išstumti Vokietiją iš Sovietų rinkos, o be to, jie dar tikisi atgauti bent dalį dar caro Rusijai suteiktos paskolos.

Vos pralinko keli mėnesiai nuo pasirašymo Romoje keturių valstybių pakto užtikrinimui taikos dešimčiai metų. Kurį Vokietija, Anglija, Prancūzija ir Italija vadino pirmu žingsniu prie nusigin klavimo. Bet susirinkus Zenevoje Nusiginklavimo konferencijai, tasai garsusis paktas kaip matant išgaravo, Vokietija šaukia leisti jai apsiginkluoti iki dantų, Prancūzija ir Anglija tam griežtai priešinosi. Ir kurios valstybės, kurios prieš keletą mėnesių susijungė dešimčiai metų, šiandien dar labiau pešasi negu prieš pakto pasirašymą. Vokietija su savo ginklavimosi pretenzijomis trukia į vieną pusę, Prancūzija ir Anglija priešinosi, o Italija negalėdama būti dviejų priešingų sąjungininkė, visai atsitolino. Tas parodo, kiek šiandien turi vertės tie visi paktai.

### Einšteinas išvyko į Jungtines Valstybes.

Garsus vokiečių mokslininkas profesorius A. Einšteinas su savo žmona, siomis dienomis išvyko į New Yorką, kur mano išbūti pusę metų. Per tą laiką profesorius Einšteinas mano skaityti moksliskas paskaitas Prienceton universitete.

### Paryžiaus gyventojų skaičius

Sulig paskutinės statistikos žinių Paryžiaus gyventojų skaičius dabartinių laikų siekia 2.891.020 asmenų. Bendras gyventojų skaičius su priemiesčiais siekia 4.933.855 asmenų, iš kurių 30.289 turi daugiau kaip 80 metų amžiaus ir 60.000 vaikų neturinčių 2 metų.

### Bus imami raudonojon armijon ir Sovietų priešai.

Sovietų vyriausybės Centralinis Vykdomasis Komitetas išdavė dekretą, kurio „kulokų“ vakai ir kitų klasių Sov. vyriausybės priešai ateity bus imami kariuomenėn, kurie atliks karo tarnybą nerikiuotės dalyse. Taip pat į nerikiuotės dalis bus skiriam ir tie, kurie del savo religinių įsitikinimų yra priešingi karo tarnybai. Dekrete pažymima, kad privilegija nešioti ginklus yra išimtinai proletariatui.

### Atentatas prieš austrų kanclerį Dolfuss.

Atvykus austrų kanclerimui Dolfuss į parlamentą, tulas Rudolf Dertil, kuris už fašistinį veikimą neseniai tapo pašalintas iš kariuomenės, išsitraukęs revolverį paleido į kanclerį du šūvius, iš kurių vienas pataikė į krūtinę ir antaras į ranką. Žaizdos kanclerio gyvybei pavojaus nesudaro. Sąryš su tuo manoma įvesti Austrijoje mirties bausmę.

### Mirė garsus boksininkas.

Nuo žaizdų padarytų š. mėn. 1 dieną, pakliuvus po automobilio, šiomis dienomis pasimirė garsus Jungtinių Valstybių sunkaus svorio boksininkas Young Stribling. Turėjo 28 metus amžiaus ir buvo dalyvavęs virš 300 bokso rungtynių.

### Jungtinėse Valstybėse nedarbas mažėja.

Jungtinių Valstybių darbo federacija apskaičiuoja, kad paskutiniu laiku tose Valstybėse gavo darbą 3 milijonai bedarbių ir kad dar randasi pusvienuolikt milijono bedarbių.

### Milžiniškas gaisras Japonijoje.

Fumaka miestely, netoli Akita Japonijoje, kilęs gaisras sunaikino 150 namų. Kiek žuvo žmonių tuo tarpu dar nėra žinių.



## ARGENTINOS IŠSIGELBĖJIMAS GLUDI ŽEMĖS ŪKIO SUTVARKYME

Jau penkti metai kaip Argentiną kankinkina ekonominis krizis ir jo galo nesimato. Vieni nusiramina sakdami, kad jau didesnio krizio negali būt ir turi gerin eiti; kiti dar tamsesnėmis spalvomis pašo ateitį. Ne tik paprastam žmogui, lygiai pramonininkui ir biznieriui atrodė, kad krizis savaime turi praeiti, tik reikia perkęsti tam tikrą laiką. O kiek tęsis „tam tikras laikas“ — niekas negalėjo nei pasakyti, nei numatyti. Bet dabar tik matom, kad jau „tam tikras laikas“ pasidarė per ilgas visiems ir vis labiau ir labiau aiškėja, kad krizis pats per save nepraeis ir reikia griebtis darbo, kitaip gali Argentiną priversti prie galutinio bankroto. **Reikia dirbti: kur galima šį-tą pakeisti, kas netinka panaikinti ko trūksta — pagaminti.** Negali būti visoms pasaulio šalims vienodo vaisto — sulig šalies ir vaistai.

Kaip valdžia, taip ir gyventojai Argentinos išsigelbėjimą mato tik žemės ūkio sutvarkyme. Tas išsigelbėjimo kelias yra dvilypis. Viena to kelio dalis — kiek galint pašalinti visokios rūšies tarpininkus tarp gamintojo ir vartotojo. Kiek laiko atgal dienraštis „La Prensa“, kuris sensacijomis skaitytojų nemaitina, paskelbė žinią, kuri sunkėlė nemažai pasipikino. Sako kad karvės mėšos gabalas, kol pakliūva nuo gamintojo (karvės augintojo) pas vartotoją, turi pereiti, geriausiu atveju, per 9 rankas, o būna, kad neapsieina ir be 10 - 12 tarpininkų. Pažymi, kad neorganizuoti čakareraai — ūkininkai, parduodami gyvulius, už 1 kilogramą gauna po 8 - 12 centavų, o vartotojas moka vidutiniai 60 centavų už 1 kilogramą. Kodėl toks didelis skirtumas? Nugi apie 50 centavų suėda visi tie 9 - 12 visokios rūšies tarpininkų, kurie, susimėdę į įvairius treustus, bendroves, kompanijas monopolizuoja visą rinką ir tokiu būdu smaigia kaip gamintoją taip ir vartotoją. Kiek anksčiau tas pats laikraštis „La Prensa“ buvo iškęles aikštėn nelegalų iš naudojimą kaip gamintojo taip ir vartotojo iš malūninkų ir duonkepių pusės. Todėl dabar visu smarkumu varoma propaganda kooperacijos naudai. „La Prensa“ viename savo editorialiniame straipsny plačiai ir smulkiai nagrinėja šį klausimą ir įrodinėja kokią naudą gali duoti žemės ūkio kooperacija. Pavyzdžiu stato Danią ir paduoda daug statistinių davinių.

Antra to kelio dalis - kolonizuoti beribus ir tuščius Argentinós plotus. Apygyvendinimui tų tuščių plotų reikėtų pravesti žemės reformą. Bet kol valdžia randasi didžturčių rankose, tai negalima nė svajoti apie kokią nors agrarinę reformą. Kenčiant šį nenormalumą daroma kas galima. Šiais metais įsisteigė Kolonizacijos Kamera, kuri tiria ir studijuoja kolonizacijos galimumus, naudą iš to, ir skatina prie kolonizacijos. Kongrese greitai laiku bus svarstomas įstatymas sutverti Žemės ir Kolonizacijos Valdybą, kurios tikslas būtų nupirkti žemes nuo didžturčių, kartu su valdiška žeme padalinti į sklypus ir parduoti kolonistams prieinamomis sąlygomis.

Reikia manyti, kad jeigu bus kas nors daroma krizio prašalinimui, bus surasta kokia nors išeitis iš to didelio sunkumo, kurį dabar kenčia ta neapskaitomų lobių šalis - Argentina. Pasitaisius laikams, be abejo, ir mums, išeiviams, būtų lengviau šioj naujoj tėvynėj sącystoviai įsikurti bei savarankiškai pradėti gyvenimą.

### Ar Tam Jie Siunčiami?

Prieš kelis metus skaitėme Lietuvos laikraščiuose, kad Lietuvos valdžia nutarė siųst kelis kunigus Pietų Amerikon, „rūpinti“ čia gyvenančių lietuvių dvasiškus reikalus.

Argentinoje turėjome kunigą Danknį - Daknevičių. Tai buvo gastroliuojantis politikierius su kurio išsidanginimu pranyko jo įsteigtas šventasai Jonas.

Gastroliavo kelkūnas Bumša, Jam išsidanginus kazimieriečiai skelbia, kad dėl to negalima paskelbti šv. Kazimiero išdo atskaitos, kad Bumša „ką tai išsivežė“.

Dabar gastroliuoja kunigas Janilionis, jis nerodo jokio doro dvasiško gyvenimo pavyzdžio. Jis vien nešvariai politikuoja savo spaudos organe, viešai skundžia ir pravardžiuoja komunistais, tą Argentinós lietuvių srovę, kuri jo gastrolėms nepritaria.

Argentinos lietuviams teikiama Lietuvos valstybines pašalpas kunigas doroja ir jokios atskaitos ne duoda visuomenei. Visuomeninį darbą ir dvasios reikalus jis paverė nešvarios vertėlgystės objektu. Napatogion padėtin stato Lietuvos tūtą ir Lietuvos valstybės pašalponis organizuoja krikdemų abazą. Atrodo, kad būtų tie laikai kada užsienių reikalų ministeriją valdė vyskupas Rejnys, valstybės turtus davatkų lizdams dalino barzdotas kunigas Krupavičius, universitete rektorriavo gimnazijos nebaigęs stebūk ladaris kun. Bučys, kada Lietuvos Banką valdė kunigas Jurgutis..

Šiandien Lietuvoj pasidarė aktualus dalykas bažnyčios atskyrimas nuo valstybės, civilinės metri kacijos įvedimas ir bendrai žmonės vienbalsiai šaukia šalin kuni-

# LIETUVOJE

**Pensijų mokėjimas šiais metais.**

Per šiu metų pirmą pusmetį iš pensijų fondo ir iš valstybės išdo buvo išmokėta 2.500.000 litų pensijų ir pašalpy. Palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pereinę metų, šiemet pensijų mokėjimas padidėjo maždaug 200.000 litų. Išmokėjimas padidėjo dėl to, kad padidėjo pensijas gaunančių žmonių skaičius.

Pensijų ir pašalpy fondas per tą patį laiką pajamų turėjo 2706900 litų. Fondo lėšos tuo tarpu siekia 24.700.000 litų.

Pensijos yra duodamos išbuviams tam tikrą laiką valstybės tarnyboje, nukentėjusiems karuose del Lietuvos nepriklausomybės pasižymėjusiems ir pasidarabavusiems lietuvių tautai žmonėms.

**Kiek yra Lietuvoje gyvulių.**

Centralinis statistikos biuras neseniai surinko žinias, kiek yra Lietuvoje gyvulių ir paukščių. To mis žiniomis, šiemet yra Lietuvoje arkilų 586.670, raguočių 1.314.070, avių 1.321.600, kiaulių 1.305.800, vištų 2.949.900, žąsų 985.500. Šias žinias sulyginus su kitų metų žiniomis, gaunam, kad arklų skaičius mažai keičiasi, raguočių galvijų skaičius kas met didėja. Taip pat truputį didėja ir avių skaičius. Kitų gyvulių ir paukščių skaičius yra nepastovus — vienais metais padidėja, kitais sumažėja.

**Kom. J. Naujalis gavo profesoriaus laipsnį.**

Respublikos prezidentas suteikė Kanno konservatorijos mokytojų kompozitoriui Juozui Naujaliai profesoriaus laipsnį.

J. Naujalis yra seniausias Lietuvoje muzikas ir kompozitorius. Jis jau buvo plačiai žinomas dar rusų priespaudos laikais. Tada jis mokino slaptai žmones muzikos, o vėliau, rusų valdžiai leidus, įsteigė vienintelę tuo laiku muzikos mokyklą Lietuvoje - vargoninkų kursus. Be to visą laiką jis organiavo chorus, į kuriuos dėjosi visi, be jokio pažtūrų skirtumo, vien tik tuo tikslu, kad daina gaivintus lietuvių tautinę samonę.

J. Naujalis mokytojauja Kanno konservatorijoje nuo pat pirmųjų jos dienų ir yra daug kuo prisidėjęs prie jos įsteigimo. Jis yra parašęs daug dainų, yra surinkęs daug muzikos kūrinių ir savo ne-

gus iš mokyklų, iš politikos, iš valdžios, o jiems vieta yra bažnyčioje melstis ir vyną ragauti.

Susipratusioji Argentinos lietuvių visuomenė piktinasi tokiu nenormalumu, kad psalmių giedotojas drįsta dalyt patriotybės, lietuvių ir dorybės titulus, pats neturėdamas „patogumo“ Lietuvoj kunigauti.

Tuli karjeristai buvo nubėgę prie Daknio. Bijodami donosų ir persekiojimų, tuli atsisėdo greta Janilionio. Bet visa Argentinos lietuvių visuomenė piktinasi tokiu nenormalia padėtimi, kaip ji lygiai piktinosi tais garsiais konsulato - „švyturio“ vardu išleistas lapeliais, kur klerikalai buvo užtarti, o visi Argentinos lietuvių apšmeičti, įskūsti ir išniekinti.

Sirmas Karalius.

nulstamu šioj srity darbu yra užsipelnęs visuomenės pagarbos.

**Kaip ruošiasi atletuoti pavardes**

Rusai ilgą laiką bevaldydami Lietuvą buvo nusistatę jų nutautinti ir visomis priemonėmis šio tikslo siekė. Jų įtaka buvo jau toki, kad lietuvių vieni nesamoningai pradėjo daryti, rusinti savo pavardes, kiti gi rusų valdininkų priverčiami. Per ilgą laiką tikrai lietuviškos pavardės virsto rusiškomis arba surusėjo, prikeriant rusiškas galūnes. Del tokios pat įtakos daugelis lietuvių pavardžių buvo dar sulenkintų, suvokietintų ar kitaip kaip sudarkytų.

Susikūrus nepriklausomai Lietuva ir nusikračius svetimtaučių įtakos, kilo mintis nusikratyti ir šiuo svetimųjų palikimu — kilo mintis pavardes atletuoti. Sumanymas rado visuose sluoksniuose didelio pritarimo ir netrukus buvo pradėtas įgyvendinti. Kaip šio darbo pradžia, tenka čia nurodyti lietuvių pavardžių surašinėjimą. Surašinėjimą vykdo vidaus reikalų ministerija per apskričių viršininkus, o šie per seniūnus. Surašinėjimas varomas visu smarkumu ir vidaus reikalų ministerija pirmas pavardes jau gavo.

Pavardžių peržiūrėjimą atliks tam tikra komisija. Visos nelietuviškos pavardžių galūnes bus nukirstos, o virtusios svetimomis bus atletuotintos. Norintieji pavardes keisti, galės pasirinkti naujas iš tam tyčia sudarytų lietuviškų pavardžių sąrašo.

Šis darbas yra labai didelis ir reikalaujas didelio atydumo. Pirmųjų vaisių galima tikėtis tik ateinančiais metais.

Tsb.

**Cukrinių runkelių derlius.**

Tiktai treti metai Lietuvos ūkininkai augina cukrinius runkelius. Bet jau yra šiemet cukrūs pramonei suduotas gerokas amūgis Mat čia ar tik neparodyti per daug gobsūmo. Marijampolės cukraus fabrikas valdžios lėšomis įsteigtas — jis kaštavo apie šešis milijonus litų, — šiemet smarkiai numušė ūkininkams kainas už cukrinius runkelius. Taip dar užpernai ir pernai už runkelių centnerį (50 kilogramų) mokėjo po 4 lit. 35 lt. o šiemet tiktais 2,5 lito. Be to, fabrikas išdavė sėklą duodančią mažesnę runkelių derlių. Kai numušė kainą, tai ūkininkai mažiau runkelių pasėjo ir pasėtus praščiau prižiūrėjo. O dar ir orai buvo nepalankūs. Pernai buvo apšeta cukriniais runkeliais 5.300 hektarų, ir gauta 120.000 tonų runkelių. Šiemet apšeta jau tik 4 tūkstančiai hektarų ir tikimasi gauti apie 65.000 tonų runkelių. Savam cukraus fabrike bus pagaminta tiktai trečdalis Lietuvai reikalingo cukraus.

**Tsb. Knyga apie Darių ir Girėną šešiomis kalbomis.**

Žurnalistas Bagdonas Matas, no rėdamas duoti pilną mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno žygio įvertinimą, o ypač norėdamas iškelti jų tragiško žuvimo priežastis, parašė knygą, pavadintą „Teisybė apie Lituanicą“. Knygoje yra surinkta medžiaga apie kelionę ir tragingą mirtį. Knyga turės apie 100 puslapių ir be lietuvių kalbos bus išleista dar anglų, prancūzų, čekų, rusų, italų ir lenkų kalbomis.

—Lietuvoj kai kurie tėvai jau pradėjo krikštinti savo vaikus Dariaus ir Girėno vardais.

## GERIAUSIAS DRAUGAS

vargė  
visada bus

## TAUPOMOSIOS KASOS KNYGUTĖ

## BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUD

## LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

## SAUGUMAS IR GERI NUOŠIMČIAI

Nedėkit niekad savo taupymų pirmiau nepasiteiravę apie mūsų speciales sąlygas.

## PARDUODAME LAIVAKORTES

pigiausiomis kainomis. Visada pasiteiraukit mus prieš pirkiant laivakortę.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val vakaro.  
Šeštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 m.



## PINIGINĖS OPERACIJOS

Persiunčiam pinigų į visas valstybes ir į kiekvieną nurodytą banką.  
Finansuojam ir vedam įvairių industrijų administracijas.

### Taupomoji Kasa.

Mokam 7 nuosimčius, prirašant kas trys mėnesiai.

Av. de Mayo 652  
Buenos Aires.



P. A. Isteigtas 1911

## BANCO COMERCIAL DEL PLATA

## Laivakorėių Skyrius

Parduodame laivakortes į visas pasaulio dalis ir iš ten. Llamadas duodam išsimokėjimui.

## Kolonizacijos Skyrius.

Kolonizuojam, parduodam bei nuomojam įvairios rūšies ūkius. Pervežame ir apgyvendiname imigrantus.

Telefonas  
Avenida 33 - 1333

## LIETUVIŠKI LAKRAŠČIAI LIETUVOI IR UŽSIENIUOSE

### KAS LEIDO PIRMUOSIUS LIETUVIŠKUS LAIKRAŠČIUS.

Pirmus lietuviškus laikraščius Lietuvoje ir užsieniuose išleido pažangusai lietuvių elementas, laisvamaniai, kairaus nusistatymo žmonės.

Lietuviškos spaudos draudimo laikais, kada juoda Muravjovo reakcija siautė Lietuvoje, pirmas lietuviškas laikraštis „Aušra“ buvo išleistas Prūsijoje. Jį įsteigė ir jam bendradarbiavo Basanavičius Šliupas, Jankus ir kiti mūsų tautos veteranai.

Iškovojus lietuvių spaudai laisvę 1904 metais, pirmutinės pasirodė „Vilniaus Žinios“, „Vileišių, Grišniaus, Bortkevičienės ir kitų prieš carizmą kovojusių žmonių vedamos.

Taip pat pažangusai elementas išleido pirmus lietuviškus laikraščius Šiaurės ir Pietinėje Amerikoje.

#### Susigriebia klerikalai.

Lietuvių klerikalai, pajutę, kad be klerikalinės spaudos, o vien „kozelnųjų“ pagalba nebus galima išsilaikyti. Taigi kad pakenkt „Vilniaus Žinioms“, kad liementies caro valdžiai, jie išleisdžia „Saltinių“ Seinuose, kurį redaguoja kunigai Laukaitis, Vailokaitis ir vėliau Dr. Jokantas.

Kad pakenkt „Keleiviniui“, „Vie nybei Lietuvninkui“ ir „Lietuvai“ Šiaurės Amerikoje kunigas Mikulka išleisdžia „Žvaigždę“.

Pietų Amerikoje klerikalai daro dar „gudriau“. Pavyzdžiui Argentinoje kunigas Dikinevičius užgriebia senąjį „Balsą“, bet neradęs visuomenėje pritarimo išnyks ta. Kunigas Janilionis užgriebia „Argentinos Naujienas“, bet ir jį paseka tas pats likimas. Tada fabrika popierines „organizacijas“ savaip informuoja Lietuvos valdžią ir vieton rūpinimo dvasišku reikalų tikinčiųjų, gudriai glanzo bedarbiams skiriamas pašalpas ir štai turime klerikalinį „Svityrį“, kuris tik dėl to, kad lietuviškais litais subsidijuojamas viešai neuzgieda „Saltinio“, „Ryto“ ir Gabrielio organo dainelės. Vilens - nolens turi giedot himnus jį šelpiamai, vyriausybei.

Panašiai padėtis Urugvajuje ir Brazilijoje.

Kur išeina lietuviški laikraščiai? Nekalbėsim apie lietuviškų laikraščių ideologija ir jų formatą, noriu pažymėti tą faktą, kad užsieniuose išeina daugiau lietuviškų lietuvių kalba, negu pačioje Lietuvoje.

Kaunas turi apie 40 lietuviškų laikraščių, o visa Lietuvos provincija apie 10. Toli gražu ne visi apskrėję miestai turi savo laikraščius. Šiauliai, Marijampolė, Telšiai, Ukmergė, Panevėžys pirmieji pasirodė su sava spauda. Vie-

### Nadas Giedraitis

nok dieniniai ir savaitiniai periodiniai leidiniai lietuvių kalba Lietuvoje neviršija 50.

Tiesa, Lietuvos lėšomis yra remiami kai kurie laikraščiai užsieniuose, Klaipėdos krašte ir lenkų užimtoje mūsų sostinėje Vilniuje. To kin būdu Klaipėdoje leidžiamas lietuviškos orientacijos laikraštis vokiečių kalba, Vilniuje ir Kaune lenkų kalba.

90% lietuviškos spaudos užsieniuose stovi už Lietuvos nepriklausomybę, nežiūrint, kad beveik visi jie leidžiami pačių Lietuvos išeivių lėšomis ir pastangomis, be jokių subsidijų iš Lietuvos.

Paneigiančius Lietuvos nepriklausomybės idėją leidžia arba juodasai arba raudonasai internacionalas.

Imant visus užsieniuose išeinančius lietuvių kalboje laikraščius mes turime: Lenkijoje du — „Vilniaus Rytus“ ir pažangus Dr. Alseikos grupės „Vilniaus Žodis“. Vokietijoje iki hitlerininkų užviest patavimo ėjo penki: — Karaliaučiaus „Balsas“, „Komunistas“, „Socialrevoliucionierius“, Berlyno Kova“ ir Tilžės lietuvių laikraštis. Rusijoje du: „Raudonasai Artojas“ Minske ir „Priekulas“ Maskvoje. Sveicarijose du — „Selezicėių Žinios“ ir taipgi klerikalinis Gabrielio vedamas organas. Anglijoje du — „Išvių Draugas“ ir nereguliariai einantis „Rankpelnis“. Latvijoje du. Kanadoje 2. Argentinoje 6; Urugvajuje 3; Brazilijoje 3 ir Šiaurės Amerikoje apie 30. Tokiu būdu užsieniuose turim apie 60 periodinių leidinių lietuvių kalboje. Suvedus statistiką, dalykai šie daviniai būtų visai arti tikrovės.

#### Kur daugiau skaitytojų mūsų laikraščiai turi?

Daugiausia prenumeratorių (apie 100.000) turi kauniškis „Mūsų Rytus“. To kreditas yra laikraščio populiarumė, jo kainos pigume ir valstybinėje subsidijoje, ačiu kuriai yra galimybės apmokėti bendradarbių honorarus ir patiekti apštų tekstą.

Išskiriant ofociozinę spaudą ir didžiųjų partijų organus, kita Lietuvos spaudos dalis gyvena amžiną krizę, gema ir miršta, vėl pasirodo ir vėl išsisi, kol susidarius naujai rašytojų grupei vėl išleidiama kiti numeriai. Tokius etapus gyven „Veja“, „Keturi Vėjai“, „Aušrinė“ etc. Komendantų cenzūra taip gi sunkina spaudos klesėjimą.

Imant visus lietuvių gyventojus bendrai ir lietuvių gyvenančius užsieniuose, reikia pripažinti, kad

užsieniuose daugiau lietuvių skaito laikraščius, negu Lietuvoje. Užsieniuose skaito ne tik užsieniškų lietuvių laikraščius, bet ir vietinius, t. y. Argentinijos — ispaniškų, Š. Amerikoje angliškų ir t. t.

O ir Lietuvos laikraščius užsieniuose gyvenanti lietuvių daugiau prenumeruoja negu Lietuvos gyventojai kad prenumeruoja užsienio lietuvių laikraščius, neminit tu, kurie spausdinami užsieniuose platinimui Lietuvoje. Žodžiu, užsieniuose lietuvių daugiau skaito negu Lietuvos gyventojai, bendrai imant.

Iš emigracijoje leidžiamų daugiausia skaitytojų turi Š. Amerikos lietuvių laikraščiai, kuriuos Lietuvos spauda pirmiau neigdavo, o dabar imituoja jų formą ir redagavimo būdą.

Virš 20.000 skaitytojų turi New Yorke leidžiamas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje savaitraštis „Vienybė“, apie tiek ir „Garsas“. Iš privatinų daugiausia turi socialdemokratiškas savaitraštis „Keleivis“. Amerikoje išeina 4 lietuviški dienraščiai, kurių seniausis r bene bus didžiausias lietuviškas dienraštis pasaulyje — socialistinės „Naujienos“. „Laisvė“ ir „Vilnis“ — komunistiniai, o „Draugas“ tėvų Marijonų dienraštis.

Daugelis Amerikos lietuviškų laikraščių turi specialius skyrius vietinėje anglų kalboje, kur bendradarbiauja antroji ir trečioji Amerikoje gimus lietuvių karta, o taipgi Amerikos universitetų lietuvių moksleiviai. Tomas Šamis leidė lietuvių dvasios žurnalą „Lithuanian Booster“ anglų kalboje, vėliau jį pavadino „Lithuania“.

#### Laikraštis darbas reikalauja didelio pasisvertimo.

Pirmutiniai lietuvių spaudos organai gimė ir tarpo ačiu mūsų spaudos pionierių pasisvertimui. Šiandien turime tą pačią padėtį ypatingai užsieniuose. Yra Lietuvos apskričių su keliais desėtkais tūkstančių gyventojų, kurie visai neturi savo laikraščio. Gi užsieniuose nėra nė vienos lietuvių kolonijos kurioje gyventų virš porės tūkstančių lietuvių, kad ji neturėtų savo laikraščio.

„Pamatę pasaulį“ žmonės labiau įvertina spaudos ir organizuotumo reikalą, jie didesnį reikalą mato dažniau su spausdintu žodžiu susitikti.

Vienok mažai kas įsivaizdina tą didelį pasisvertimą, tą sunkią visuomeninio darbo našta, kurią vėlka mūsų nepriklausomos spaudos leidėjai užsieniuose.

Nepartinė spauda, rimta lietuviška darbininkų spauda, stovinti už Lietuvos nepriklausomybę ir (Pabaiga 7 puslapy).

## Korespondencijos

### ATSIMINKIME SAVO SIUS.

Argentinoje dabar prasidėjo pavasaris, o Lietuvoje ruduo, kurį sekia žiema su savo ilgais vakarais.

Mūsų motinos ir kiti giminės, kurie ašarodami mus išydėjo tolimon Argentinon kasdien galvoja apie mus. Atsiminkime juos! Geriausią priminimą, kad mes jų neužmiršome galime padaryti pasiusdami jiems „Argentinos Lietuvių Balsą“. Iš jo jie ne tik žinos tikrą mūsų gyvenimo padėtį Argentinoje, netik ras naudingų ir gražių pasiskaitymų, bet su pasididžiavimu galės visiems pasiskaityti, kad mes atsimename savusius! Įsakykite „ALB“ Administracijai ir ji kas savaitę pasiųs „Balsą“ jūsų brangiausiems Lietuvoje. Tuomi padarysite kultūrinę darbą ir palaikysite mūsų progresyvės visuomenės spaudą. Kas neišsigali sumokėti metinę prenumeratą Lietuvos, siųskit tris pesus pusmečiui. Aš tai darau ir kitus raginu.

A. Pratapas.

### KEISTAS REIŠKINYS

Mokslingumo atžvilgiu lietuvių tauta šiandien stovi kultūringiausių pasaulio tautų eilėje. Tatai liudija ir Argentinios imigracijos diarekijos daviniai.

Visi žinome, kad priespaudes laikais net gyvybe rizikuodami lietuvi stengdavosi įsigyti ir skaityti knygas ir laikraščius. Didžiausia gėda mūsų tautos žmogui pasisakyti:

— Aš nemoku pasirašyti...

Vienok atsiranda ir „gudruolių“, kurie didžiujasi neskaitymu. Tuomi jie nuduoda viską žiną. Vienok tai yra nevykęs pasiteisinimas. Jeigu žinai ką taisyti na tai, ponas žinove, rašyk pats, dalinkis su savo žinija, bet nevaitok Lietuvos provincijos valdininkėlių taktikos, kuri viduramžių dvasia atsiliepia.

Mūsų išeivijoje turi būt padarytas galas šiam keistam ir progresui žalingam reiškiniiui. Tokius pilvo „idealistus“ susipratusioji mūsų visuomenė turi tinkamai įvertinti.

Rosarietis.

### IŠ FLORIDOS LIETUVIŲ GYVENIMO.

Floridoje gyvena nedidelis skaičius lietuvių. Jų tarpe yra ir prašgyvenusių, turinčių savo namus. Dirba įvairiuos darbuos. Daugumaa susipratę, skaito laikraščius, ateina ir „A. L. Balsas“ į šį gražų ir ramų gamtos kampelį. Daugumoje floridiečiai tarpusavy su gyvena gerai. Bet atsiranda ir tokių, kurie drumsčia ir ardo čia gyvenančių lietuvių ramybę, atkalbėdami susipratusius lietuvius nuo visuomeninio darbo, o kurie neklauso jų tauškaly tiesiog provokuoja, šmeižia ir drabsto purvais rimtesnius žmones. Tie provokatoriai yra silpnos valios žmonės jie ne tik kad neskaityti laikraščių, bet jų ir nemoka skaityti. Gerai, kad Floridos lietuvių mažai dėmėsio kreipia į jų neprastburniškumą ir energingai skina sau kelį į šviesesnį rytojū.

Darbo Pelė

### PLAUKIOJANTI PARODA.

Rugšėjo mėn. 14 d. į Klaipėdos uostą įplaukė belgų keliaujančios parodos laivas „Leopoldville“ 14.000 tonų. Uoste įplaukiant šį laivą pasitiko daugybė žmonių. Atlikus formalumus, po oficialių apžiūrėjimų 10 val. paroda buvo atidaryta publikai.

Mintis surengti laive keliaujančią parodą yra visai nauja. Ši paroda yra pirmoji tos rūšies. Laivas jau yra aplankęs Pabaltijos šiaurinius kraštus, ir iš Rygos atplaukė į Klaipėdą. Ant laivo savo gaminius yra išstačiusios virš 75 firmos. Labai platus yra tekstilės (audinių), geležies ir visokių mašinų industrijos pramonės skyriai. Šalia neapdirbto ir pusiau apdirbto geležies ir plieno, yra įvairių motorų, geležies ir medžio apdirbimo mašinų, vandens privedimo ir centralinio apšildymo įrengimų perėjimo aparatų ir t. t. Automobilų skyriuje kelios dešimtys liuksusinių ir sunkių prekinų automobilių; kai kurie su naftos motorais.

Parodos laivu draugia keliauja ne tik tai firmų atstovai kurios turi savo išdirbinius išstačiusios, bet ir daug tokių firmų savininkų arba atstovų, kurios neturi ant laivo savo skyrių. Visai parodai vadovauja p. De Muyter, prezidentas bendrovės tarybos, kuri šią plaukėnčią parodą suorganizavo.

Parodos laivas ketina dar aplankyti Gdynės (lenkų) ir Oslo (Norvegijos) uostus ir grįžti į Antverpeną, Belgijoje. Iš Didžiosios Lietuvos atvyko specialus traukinys su parodos lankytojais, daugumoje pramonininkais ir pirkliais. Tsb.

**JUOZAS NACEVICIUS**  
Priešiekusis Advokatas  
Del įvairių bylų Argentinoje patarnauja lietuviams nuo 9 iki 12 val. Estudio de Abogados G. Ancizar y O. A. Rivacola. Rivadavia 666.  
Telefonas 33 Avenida - 4733.  
Del bylų Lietuvoje Lietuvos konsulate, Rodriguez Pena 1671 nuo 3 ir pusės iki 4 ir pusės, išskiriant šeštadienius ir šventadienius.

**4 1/2 %**

Nuosimčius mokame už įdėtą pas mus taupmenas.  
Persiunčiame pinigų į Lietuvą kuo greičiausia ir pigiausia.  
Laivakortes parduodame ant geriausių laivų ypatingai papigintomis kainomis

**429 San Martin 429**  
BUENOS AIRES

**BANCO J. L. AMERICAS**



## PASITIKĖJIMAS SAVIMI

Pažvelgę į gyvenimą, geriau sa kant, į atskirus žmones, tuoj pas tebim, kad žmonės, kurie į kiekvie ną darbą žiūri kaip į didžiausią ir nenugalimą sunkenybę, kurie ne turi pasitikėjimo savim, galų gale virsta tinginiai. Jiems gyve nimas lieka nebemalonus, nebe miela saulėtoji diena. Žodžiu, jie į viską žiūri nusiminėlio akimis; jiems visas gyvenimas vien tam sus šešelis.

Visai kitaip atrodo žmogus, ku ris prieš kiekvieną net ir sun kiausią darbą nenuleidžia rankų ir nebėga jį pametęs, kurs kiek vieną gyvenimo suteikta nemalonaumą sutinka šypsančiu veidu. Jam šimtai nelaimių traukiasi iš kelio, jis tvirtu ir nesulaužomu sa vim pasitikėjimu viską pergali. Toki žmones pajėgia padaryti kil nius darbus; dažniausia jie lieka milžiniais, genijais.

Kas yra sekęs gyvenimą, tas, gal pastebėjo, kad pasuly nėra nieko kito suteikiančio tiek jėgų dideliems žygiams, kaip pasitikė jimas savim. Jis yra visos žmoni jos prožektorius, kurs šviečia ke lią kultūros laimėjimam. Papras čiausias kasdieninis mūsų darbas nebūtų tinkamai atliktas, jeigu mes neturėtume savim pasitikėji mo. Abejodami nustotume tos pu siausviro, kurios reikia atliekant kiekvieną darbą, negalėtume savo minčių derama nukreipti į užbrėž tą tikslą, ir užuot ką padarę, ką sukūrę, veltui išiekvotume savo jėgas, sugriautume visus planus, kuriuos buvome susistatę tam ar ba kitam darbu.

Kad pasitikėti reikia pripažįsta šimtai garsių žmonių — mokslo vyrų. Jie jo galę yra patys ištyrę. Knygoje „Jėga — sveikata, ge rovē“ vieno volkiečių mokslininko

pasakytą: „Jei tu nenori nieku daugiau būti kaip grumstas, tai liksi grumstu, o narsijų kojos ta ve mindžios“.

Žinoma, nenorėdami likti grum stais, mes turime daug dirbti, o darbas reikalauja nenugalimo sa vim pasitikėjimo. Mes turime pa kelti daug įvairių nelaimių ir var gų, kuriuos mums gyvenimas tei kia ir niekuomet nebijoti. Nes juk tik per skausmus ir darbus eina ma į garbę, sako Dr. V. Kudirka.

Taigi iš to išeinant galime su prasti, kokią svarbią rolę lošia sa vim pasitikėjimas. Jis yra, mato me, tas akstinas, stumias žmogų į įvairiausius laimėjimus.

Daug yra pavyzdžių, kurie rodo kas atsiekia nenugalimu savim pa sitikėjimu.

Žodžiu, savim pasitikėjimas y ra lyg pranašas. Viskas galimas tam, kas nenugalimai tikisi. Turiu pridurti, kad pas mus šian dien yra maža to savim pasitikė jimo. Beveik visuos yra išvyravu si nuomonė kad mes esame silpni, nieko negalime veikti ir t. t. Tas, žinoma, klaidingai suprasta. Mes nesame toki silpni, kokiais vaiz duojamės.

### AKUSERĖ — EUROPIETĖ

Filamena Bilkova

Diplomuota Prahėje ir Bue nos Airese.

Lima 1217

Priima kasdiena nuo 9 val ry to iki 8 val. vakaro. Sekmadie niais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

## ŠTAI KUR REIKIA KREIPTIS.

Perskaičius malonią žinę, kad „A. L. Balsas“ savo patalpose tu ri telefoną ir vietą nakvynėms, keisdamas tarnybą ten apsisistojau. Malonu atsilsėti švarama bute prie „Balso“ redakcijos. Čia ir pi giau ir niekas tave nekamantinė ja kokių pažiūrų esi ir tam pana šiai. Pasiskelbiau „La Preusoj“ paduodama redakcijos telefoną ir tuoj gavau puikią tarnystę, be jo kių komisijų mokėjimo, be jokių nuolankavimų ar prašymų. Reikš dama padėką „Balso“ redakcijai visoms merginoms patariu mūsų reikalais kreiptis tik į calle San Juan 1537, o esu tikra, kad būsite patenkintos.

Radviliškietė.

## NEMĖTYKIT PINIGŲ IR NEGAISKIT LAIKO

Norintieji susirasti darbo kiekvienu laiku gali naudoti „Argentinijos Lietuvių Bal so“ redakcijos telefonu ir adresu, kas sudaro labai daug patogumo, sutaupo pi nigų ir laiko.

Prie redakcijos yra vieša skaitykla, kur laukiantieji darbo gali pasiskaityti įvai rių laikraščių bei žurnalų iš Lietuvos. Merginos gali gau ti nebrangiai nakvynes bei visą pragyvenimą.

Telefonas Nr. 23 — 2530, ieškantieji darbo gali naudo tis telefonu veltui, be jokio atsiklausimo.

Visos moterys skaite „Argenti nos Lietuvių Balsą“, nes jamė y ra daug naudingų pasiskaitymų „Argentinijos Lietuvių Balsas“ metams kainuoja tik keturi pesai į Lietuvą šeši pesai.

## DŽIOVA GYDOMA TRUMPOMIS BANGOMIS

Daug medicinos laikraščių pas taruoju laiku kalba apie trumpų bangų pritaikymą medicinoje. Įdo miausias ir reikšmingiausias jų pritaikymas tai gydant plaučių li gas

Vienas Argentinijos mokslininkų medicinos daktaras Diaz de Suo za ir jo sūnus Luis de Suoza gar sus elektrotechnikas, jau nuo 1928 metų tyrinėja trumpų radio elek tros bangų veikimą organizmui, organizmo atskiriems narveliams. Jų ilgų tyrinėjimų vaisiai pasiro dė nepaprastai reikšmingi žmoni jai. Tuberkuliozas — džiova su jų išradimo pagalba darosi lengvai pagydoma liga. Daktaras Diaz de Suoza jau išbandęs savo išradimą su daugeliu ligonių ir gavo pui kius rezultatus. Jo klinikoje prie Rivadavios gatvės 1860 galima nuolat matyti daug ligonių, kurie su džiaugsmu pasakoja apie savo

sveikatos pagėrėjimą, ir tokius ku riuos pirmą kartą čia atvedė viltis greito pasveikimo.

Daktaras Diaz de Suosa daryda mas bandymus su trumpomis ban gomis pastebėjo didėjantį organiz mo leukocitų ir organinės celu los didėjimus ir pritaikė savo išra dimą gydant džiova. Jo metodu gydomiems pirmiausia prapuola karštis, kuris yra pirmas džiovos pažymys, mažėja tuberkuliozo bakterijų skaičius skrepliuose, ma žėja kosulys, kūno svoris ima di dėti. Ligonis pamažu įgauna dau giau gyvumo ir noro gyventi, nuo lat geriau jaučiasi.

Šių dviejų gabių žmonių Diaz ir Luis de Suosa išradimas jau ir Europoje rado pasekėjų, ir Lon dono mokslininkas Ervinas jau ė mē taikinti su dideliu pasisekimu trumpas bangas gydant tuber kulioza.

## Visiems! Visiems!

Kas nori Pasizmonėti

Draugija „Lietuva“ šių metų spalio 21 dieną mini savo 7 me tų gyvavimo sukaktuves. Kaip ir kiekvienais metais, draugija „Lietuva“ ta proga rengia DIDELĮ VAKARĄ su turtinga progra ma ir kitais pajavairinimais. Vakaras įvyks salone „JOSE VERDI“, Avenidoje Almirante Brown 736 (Boca).

Scenoje bus suvaidintas trijų veiksmy veikalas

### „NETIKĘ GANYTOJAI“

Veikalas vaizduoja sunkų darbininkų gyvenimą ir turtuolių prabangą. Fabrikanto sūnus vienok stoja darbininkų pusėje ir streiko metu galutinai tarp tėvo ir sūnaus nutrūksta santykiai ir fabrikanto sūnus pirmas žūva nuo kariuomenės kulky, kurią jo tė vas pašaukė darbininkus numalkinti. To smūgio parbloktas tėvas neišlaiko ir taip pat miršta.

### DAINUOS CHORAS

J. Zelionio vedamas choras padainuos keletą lietuviškų daine lių.

Deklamacijos, serpentiniai ir kiti įvairumai.

Šokiams grieš visų mėgiamas orkestras „Lyra“

PRADŽIA LYGIAI 9 VAL VAKARO. PABAIGA 4 V. RYTO.

Įžanga svečiams vienas pesas, nariams veltui.

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydotyjo, kreipkis į

**CLINICA MEDICA**  
CANGALLO  
**Dr. A. GODEL**

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIAUS

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

### BLENORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujausiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

### Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20. Sekmadieniais ir šventomis dienomis nuo 9 iki 12.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

## PAKELIUI Į GIMDYMŲ APRŪBEŽIAVIMĄ

Kelis kartus jau „A. L. Balsas“ pasirodė straipsnių apie gimdy mų kontrolę, apie apsisaugojamas nuo gimdymų priemones ir abor tus. Noriu ir aš savo mintis pasa kyti ir jomis pasidalinti su „Bal so“ skaitytojais.

Jaunos merginos, jauni vaikinai mylisi, svajoja kuria šeimas. Sei ma tai gražus dalykas, vienas iš žmogaus gyvenimo tikslų yra šei ma, naujos kartos auklėjimas. ir visas beveik šeimas, su mažom išimtim slegia vienas baises daly kas, tai pavojus atsiradimo negeis tinų naujų narių — vaikų. Žmo nės vedasi, sudaro šeimas lytiniais jausmais tenkintis ir paskiau iš to, kaip neišvengiama išdava se ka vaikų gimimas. Tik tie vaikai ne visuomet yra geistini. Žmonės be žalos sveikatai negali sumažinti lytinis santykius iki tiek kiek vaikų jie norėtų turėti, arba jų galėtų turėti. Pažystu vieną argen tinitę, septynių vaikų motiną, ku ri yra padariusi sau aštuoniolika abortų, pati pradurdama virbalu gimdoje vaisių. Akyvaizdoje to kių faktų žmogų ima šturpas, net toji moteris neturėjo kitos išeities. Skalbdama baltinius toji moteris išlaiko šeimą, nes vyrui fabrike nutraukė koją. Jos šeimoje tie 18 vaikų, kuriuos ji dar galėjo pa gimdyti būtų nepakeliama našta. Gydytojams pinigų ji neturėjo, tatau rizikuodama kiekvieną kar

tą mirti, ji pati darė sau abortus. Ji išliko gyva bet kiek tokių mirš ta? Kiek miršta nuo abortų, ku riuos daro gydytojai žinovai? O kiek kenčia baimės moteris kiek vieną mėnesį manydama, kad jau neščia, kada tas neštumas jai ne geistinas? Tą baimę, kurią pažįsta kiekviena ištekejusi moteris, o kartu ir jos vyras, jei jie vaikų ne gali turėti dėl materialinio skur do, tai yra šeimos prakeikimas. Šalia dienos rūpesčių ir darbo dar prisideda ji kaip kokia šmėkla ir slegia žmogų.

Visos priemonės, kurios yra iki šiol vartojamos yra ne visai tobu los, o kitos nepatogios. Vienok me dicinos ir kiti mokslininkai vis da ro naujus išradimus ir reikia tikėti, kad netolimoje ateity bus iš rastas visai tobulas apsisaugoji mas nuo neštumo. Žinoma, geriau vartoti tuos, kurie yra kaip daryti abortus ir tik jei apsisaugojamo sios priemonės apgauna, o neščia moteris nenorinti ir negalinti turėti vaiko, gali tik kaip neišvengia mą dalyką vartoti abortą, bet ji turi daryti specialistas gydytojas. Retai kuriai pasiseks išlikti gyvai taip, kaip argentinietei skalbėjai, kuri pati sau abortus darė.

Esant negeistinam neštumui ge riau atsakyti nuo kitų kokių nors ir reikalingų dalykų ir kreip tis pas gydytoja.

Čia Argentinijoje oficiališkai abor tai yra uždrausti, bet nežiūrint to yra dauguma gydytojų kurie vien tik tuo verčiasi, taip kad visuo met galima rasti toki kuris opra ciją padaro

Argentiniečių moterų tarpe pasi rodo yra labai plačiai praktikuo jama. darymas abortų pačioms sau. Kitos iš jų dargi paprašėnau sių apsisaugojimo priemonių neži no, bet daro sau abortus ir mielu noru viena kitą pamokina.

(Tąsa sekančiam numerį).

### KAI KURIŲ LIGŲ PRIEŽASTIS.

Šiais moderniniais laikais, ku met darbas atsilieka skubiai, kad paspėjus kartu su mašinomis, žmogaus kūnas niekuomet neturi atitinkamo poilsio ir reikalingo hi gijieniško aprūpinimo, kurie yra svarbiausias sveikatos pamatas. Del to, kadangi moteris yra silp nesnė, tai tuo labiau ji turi saugoti savo sveikatą, nesisaugojant dažnai susergama labai sunkio mis ligomis.

Maži negalavimai, o vėliau sun kios ligos, privalo būti gydomos rimtais ir sąžiningais gydytojais specialistais. Kad daugelis ligo nių raštiškai mums dėkoja už gerą ir greitą gydymą, Dr. Godel klinikoje, c. Cangallo 1542.

Verta reikalui esant ten kreiptis.

Sėkmadienį 10 u. „J. VERDI“ Tiltmiantė Dromu 150 D. J. J. Verdi Sokių popieris



# ARGENTINOJE

Šiomis dienomis policija susekė naują samokoslą nuversi dabartinę vyriausybę. Sąryšy su tuo visa policija ir kariuomenės dalys buvo pasirėngę. Centralinis paštas, elektros stotys ir kitos valdžios ir visuomenės įstaigos buvo stropiai saugojamos kariuomenės dalių. Arestuota daug radikalų vadų ir komunistų. Arestuotųjų tarpe svarbiausias asmuo yra buvęs generolas Toranzo.

Naujo Uosto bedarbiai sudarė net atskirą bedarbių miestelį su savo pravestomis gatvėmis, numeruotais „namukais“, „krantuvėmis“ ir t. t. O dabar kam tai kilo geniali mintis išleisti ir bedarbių laikraštį. Pirmas jo numeris pasirodė šio mėn. 2 dieną, užvardintas „Puerto Nuevo“ (Naujas Uostas). Savo įžanginiame raše, kad jis nesikiš nei politikonui, nei religijon, o vien tik stengsis sudaryti tarpinuos ryšius ir solidarumą tarp nelaimės draugų, skleis jų tarpe mokslą ir kultūrą. Išleidimui to laikraštuko, sako, reikėjo daug pasiryžimo ir prisiejo nugalėti nemažai sunkumų o dabar jo pasisekimas priklausys nuo to, kaip jis su tiks patys N. Uosto bedarbiai. Šis laikraštis, arba, kaip jis pats save vadina „biuletinis“ išeis kartą į savaitę. Yra spausdinamas ant rotatoriaus (mineografo). Redakcija randasi Naujame Uoste galponas Nr. 5, Darsena C.

Šio mėnesio 6 dieną kalėjime, kuris randasi gatvėje Caseros sukilo anarchistų paviliono kaliniai kurie apsiginklavę revolveriais ir

bombomis užpuolė kalėjimo sargybą tikslu pabėgti iš kalėjimo. Po trumpos, bet smarkios kovos, sukilėliai buvo numalšinti. Susirėmimo metu sukilėlių vadas Ramon Pereyra mėgino mesti bombą, bet taip nevyksniai, kad ji sprogo rankoje, kurią taip sužalojo, kad prisiejo amputuoti.

Susirėmime trys asmenys užmušti ir dešimt sužeistų, iš kurių 2 užmušti ir 7 sužeisti iš kalėjimo per sonalo pusės. Padarius pas kalinius kratą rasta revolverių ir bombų. Dabar eina kvota kikiuo būdu ir iš kur kaliniai tuos ginklus gavo.

Labai retai tenka matyti vietos policijos kronikoje įvykių, kuriuose figuruotų lietuviai, tačiau kartais pasitaiko kad ir lietuviai pakliūva į tą skyrių.

Šio mėn. 9 d. visuose Bs. As. va koriniuose laikraščiuose labai plačiai buvo aprašyta apie lietuvių Stasę Tamošaitę, gyvenančią Valentin Alsinoj, kuriai buvęs to priemiesčio policijos sub-komisaras Ventura Cabo perkando kairį veidą, padarydamas 10 centimetrų žaizdą, kurios žymė pasiliks ant visados. Pasirodo, kad Tamošaitę jau nuo senai draugavo ir palaikė artimus santykius su minėtų asmenų ir sulgus žodžių, jau keletą kartų jis ją buvo išsiuntęs į Comodoro Rivadavia nešvarios prekybos tikslais. Šį kartą jis taip pat norėjo ją priversti pakartoti tokią kelionę arba vietoj tidaryti viešus prostitucijos namus. Bet jai pasipriešinus. Cabo, jos butą,

perkando jai veidą ir dar suėmęs 1000 pesų - pabėgo. Šinos pinigų Tamošaitę laikė paslėpus fotografijos aparate. Policija deda pa stangas sugauti kaltininką.

## ATVIRAS LAIŠKAS A. VILČINSKUI.

Jaukuris laikas kai „Švyturyje“ pasirodo Tamstos straipsniai užvardinti „Koks yra A. L. Balsas“ kuriuos Tamsta pasirašai slapyvardžiu „Aji Picante“. Tie tai straipsniai ir kitokios rūšies provokacijos verčia mane pareikšti kas seka.

Rusų revoliucijos metu, kada Tamsta persekiojamas įbėgai į mano tėvų namus, mano tėvai Tamstą išgelbėjo nesiklausdami ar Tamsta baltagvardiečių vejamas bolševikas, ar bolševikų persekiojamas baltagvardietis, ar kitas koks kalnys — jie gelbėjo žmogų, kuris no rejo gyventi. Tamstai prašant jie atvezė Tamstą į Lietuvą, nes jau buvo pasirėngę grįžti į savo kraštą ir Tamsta mano tėvų įsūnytas, vietoje mano murusio brolio ir su jo dokumentais atvažiavai į Lietuvą ir kaip tokį aš Lietuvoje sutikau man nepažįstamą žmogų - rusą.

Eidama tuo principu, kad visi žmonės broliai aš Tamstą skaičiau savo broliu, bet dabar Tamstos provokatoriškas elgesis, Tamstos darbas, kuris prasideda „Švyturyje“ puslapiuose ir baigiasi policijos skundų skyriuje, darbas kuris kiršina vieną lietuvių kolonijos grupę prieš kitą, nuo šiol veršia mane pareikšti, kad aš Tamstos savo gimine neskaitau ir pažinti nenoriu.

Kadangi viešai mus skaitė broliu ir seseria, aš skelbiu viešai, kad nemanau broliu nes, nei Tamstos tokio skaityti nenoriu.

E. Vilčinskaitė.

## ADMINISTRAC. PRANEŠIMAI.

P. A. Linimai, V. Kuraičiui, A. Survyjai, J. Kemekliui, J. Gaidamaskiui, J. Kalavinskiui, P. Gaidžiui, J. Gimbučiui, G. Bajorui, D. Staniuliui, K. Danniui, J. Paužai, V. Lauručui, J. Beličiui, A. Matukynui ir J. Sližiui už prenumeratas tariame draugišką dėkū. J. Vaičiukevičiui - laikraštį į Lietuvą J. Gečeniui siunčiame.

## NAUDOKITĖS PROGA.

Parduodu namelį iš kambario, virtuvės ir verandos (galerijos). Namelis 4 iš 6 metrų įrengta elektra, vanduo, plocius išpiltas gera juoda žeme. Arti priefabrikio, be to, apgyventa daug lietuvių šeimynų.

Labai patogus susisiekimas: iš Retiro privažiuoja tramvajai A. H. ir L. iš Bokos omnibusai. Huracan 47 om. 8, iš Avellane dos om. 11 iš Lanus om. 12. Visi viršminėti priveža visai arti nuo parduodamo namo, kuris randasi gatvėje Republica Argentina 1921, Valentin Alsina. Užintere suotieims kreiptis ten pat.

**S I U V Ė J A S**  
**LEONAS MALINAUSKAS**  
Turiu didelį pasirinkimą angliškų medžiagų įvairiomis kainomis.  
Už darbą garantuoju  
Prašau persitikrinti.  
L. N. Alem 1689, Dock Sud

# VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Šį šeštadienį Berisso lietuvių draugija „Vargdienis“ rengia didelį vaidinimą vakarą salone B. Rivadavia prie gatvės Lisboa 745

Sis vakaras buvo rengiamas anksčiau, bet dėl blogo oro buvo atidėtas ir visa programa perkelta į šį šeštadienį, spalio 14 dieną. Buenosairiečiai naudokitės proga susipažinti su Berisso jauni mu nuvykstant į šį parengimą, kuris pas juos retenybė.

## ŽINGSNIS ARČIAU PRIE VILNIAUS.

Spalio 9 d. 8 valandą vakaro, Lietuvos Atstovybės patalpose Vilniui Vaduoti Sąjungos Buenos Aires skyrius surengė Vilniaus užgrobumo paminėjimą į kurį susirinko gražūs lietuvių būrelis.

Susirinkusiųjų nuotaika tikrai buvo gėdulinga — liūdna. Tos dienos lig ir programą sudarė Lietuvos atstovov p. Daukanto prakalba, kurioje plačiai nušvietė Vilniaus vadavimo kelią ir pabrėžė, kad metai po metų, jei lietuvių tauta parodys tarpusavio solidarumo — neabejojamai Vilnių atgaus. Be to, p. atstovas pareiškė, kad lietuvių argentiniečių tarpe turi gerą vardą ir yra gerbiami, kas taip pat yra svarbu Vilniaus klausime.

Po p. atstovo daug gražių vilčių duodančios Vilniaus klausime kalbos, kalbėjo prisiekusis advokatas Nacevičius, kuris bene pirmą sykį po savo apsigyvenimo Buenos Aise turėjo progą susipažinti su platesne lietuvių visuomene. Ponas Nacevičius savo kalboje taip pat pabrėžė, kad jei Vilniaus klausime lietuvių tauta bus vieninga, visais galimais būdais, kaip moraliniai taip materialiniai šį klausimą rems tai mūsų senoji sostinė Vilnius, neto limoj ateity bus prijungtas prie nepriklausomos Lietuvos.

Po pasidalinimo mintimi p. Daukantas pasiūlė, kad Vilniaus Vaduoti Sąjungos Buenos Aires sky. darytų kiekvieną mėn. pirmą antradienį susirinkimus, kuriuose būtų nagrinėjamas bei aiškina mas Vilniaus klausimas. Šiam pasiūlymui susirinkusieji vienbalsiai pritarė ir pasižadėjo lankyti. Šį susirinkimą galima pavadinti žingsniu arčiau prie Vilniaus.

Šį šeštadienį salone „Lituania“ parengimo nebus. Parengimas nukeliamas į 28 d. šio mėnesio. Bus pasirošta įdomi programa, kas nori likimai praleisti laiką — te pasinaudoja proga.

## IŠ „VARGDIENIO“ SUSIRINKIMO.

Praėjusį sekmadienį, tai yra spalio 8 dieną Berisso lietuvių draugijos „Vargdienio“ įvyko cilinis narių susirinkimas, priėmus nario mokesnį pirmininkas atidarė susirinkimą.

Pirmu dienotvarkės punktu buvo skaitomas praėjusio susirinkimo protokolas ir valdybos nutarimai, kuriuos susirinkimas priėmė vienbalsiai išskirent vieno nario, kuris protestavo tolimesniai už laikymui advokato Rufino Buequet apgynimui draugijos „Vargdienio“ narių teisių ir garbės.

Advokatas yra pasamdytas, kad atremtų atsiradusių „tautininkų“ prieš draugiją „Vargdienį“ ir prieš jos atskirus narius daromas provokacijas, del ko keleta narių neteko darbo. Kadangi susirinkimas konstatavo, kad taip susidėjus aplinkybėms advokato laikymas yra būtinas, tai nutarė ir toliau advokatą samdyti.

Lietuvių neva tautininkų klūbo laiške, kuriuo jie prašė „Vargdienio“, kad užleistų savo saloną parengimams įžiūrėta konkurencija ir bereikalinga draugijos demoralizacija, del tos priežasties pasiūlymas išnuomoti saloną atmetas.

Susirinkime dalyvavo daugiau kaip 50 narių, jų tarpe keletas moterų.

## Vargdienietis PATEŠKAU DRAUGO.

Esu geras šoferis - mechanikas, turiu savo autą su kuriuo važinėju 36 kolektyvų linija tarp Saavedros ir Praza Mayo. Norėčiau rasti draugą lietuvi, kuris turėtų ne mažiau 1000 pesų kapitalo, kad susidėjus galima būtų nupirkti naujo modelio didelį kolektyvą.

Prisidedantis (socio) jeigu nemokėtų šoferiauti galiu išmokinti ir padėti gauti visus reikalingus dokumentus.

Del smulkesnių informacijų kreiptis „A. L. Balsso“ redakcijon nuo 8 iki 10 val. ryto.

## GERIAUSIA RŪBŲ SIUVYKLA A. SMULKEVIČIAUS

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams, paltams ir kelnėms. norėdami išgyti rūbus būtina užeit pas mane persitikrinti.

Gerai įsitėmykit adresą:

SUAREZ 1314  
Telefonas 21 - Barracas 2597.



## Dr. S. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrįžęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoj.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84  
CHILE 1228, Buenos Aires

# CENTRO MÉDICO ESPECIALISTAS

## CENTRAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ BENDRAS METODAS GYDYMUI GONOREJOS

Pašalinimui šios baisios ligos yra vienintėlis radikalus metodas, susidedantis iš sekančio gydymo:

1. Gonokokų pašalinimas tikslu sulaukyti ligos plėtimąsi ir išgydymas jos likotarpį 48 valandų.
2. Dietos ir higienos griežtumas, tai yra normalus gyvenimo būdas, maistas, maudymasis ir kita.
3. Senas gydymo būdas sulig prancūzių metodo, kuris susideda vartojant atatinamus vaistus ir balzamuotus įtrynimus.
4. Ganetto būdas, susidedantis iš valančių plovimų porgantiskais gyvojo sidabro preparatais; šis būdas reikalingas ypatingo prityrimo.
5. Antiseptinis gydymas pagalba skiepijimo.
6. Chino — teracija, tai yra vandenimis gydymas.

## KOMBINUOTAS METODAS.

Visi tie gydymo būdai sudaro savo veikimą. Vienintėlis klaida gali įvykti, jei vartoti griežtai vieną iš jų. Mes atliekame gydymą kombinuotu būdu, t. y. gydome kiekvieną ligą atsižvelgiant į jos stovį. Gydymo ypatybės yra tame kad jis nepašalina mintį, kad neva tai viename organizme randasi du ligoniai. Sąryšy su tuo reikalinga ištirti kiekvieno ligonio temperamētą, bendrą organizmo sudėtį, kraujo sudėtį, skiepijimo pasekmes, ligos vietą ir t. t. Ir parinkti tinkamą ligonio gydymui metodą.

## S I F I L I S 606 — 914.

Išgydymui šios ligos mes vartojame tris būdus: NEOSALVA RZAN, VISMUT ir GYVASIS SIDABRAS.

Gydymą atliekame sistematiškai, sekant garsių vokiečių ir prancūzų gydytojų nurodymus. Kadangi sifilis yra liga naikinan ti visus kūno organus, mūsų klinikoje yra specialistai, kurie ištiria kiekvieną organizmo dalį ir sulig to vartoja įvairius metodus ir būdus.

Turime savo žiniojo tyrimo laboratoriją ir X spindulius gydymui vidaus organų, žiūriat kokioj stadijoj randasi jų liga.

WWSAVO KLIENTŲ PATOGUMUI PIRMAS VIZITAS VELTUTI.

Galite aplankyti mūsų kliniką kiekvienu momentu ir asmeniškai persitikrinti, kokiais metodais mes gydome ir kokius įrankius tam tikslui vartojame.

Priėmimo valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 9 v. v., šventadienimis.

**Bmé.Mitre 1741**  
PLAZA CONGRESO



## Pastabos

Naujose vietinio „oficiozo“ parlarlėse pasakyta, kad „nusimano apie Argentinos lietuvius kaip Lietuvos spauda“. O spauda reiškia kieno nors opiniją. Ir jeigu tikrai nusimanytu, tai aišku, kad valstybinių lėšų nekamsiotų „Švyturiai“, kuris yra Kauno „Ryto“, „Vienybės ir Marijampolės „Šaltinio“ broliukas. Krikdėmai „verčia“ tautinę vyriausybę, organizuoja katalikiškų udarninkų brigadas, o čia jiems litus kloja. Aišku, kad nenormalu.

Yra kalbama, kad kuomet išsidangins kunigas Janilionis, aišku pranyks šv. Kazimiero lietuviškas ordinas. O kuomet atsidangins naujas ilgaskvernės, gims šv. Roکو ar Jokūbo ordinas ir taip giversis lietuviškos atstatymo dalinimui. Šiaudadūšiams vėl bus proga prisiplakti ir pasireikšti.

Visa spauda rašo kad Heriot paskelbė, esą Rusijoje bado nėra. Lindbergas su žmona nuvyko Leningradan tartis su Sovietais šiaurės komunikacijos linijos įsteigimo klausimu. Klerikalai pūrus, jeigu tatai pažymės ir „Balsas“. O gal jau atšipo dantis patys save išplakę nevykusiomis kritikomis. „Lietuvos Aide“ klerikalai galėjo pasiskaityt bolševikams palankesnių straipsnių.

Visi kalba apie stoką vienynės ir draugiškumo lietuvių visuomenėje. Visi kalba. Bet ne visi pagalvoja kad pasipūtimas ir poniškoji smarvė yra didžiausia kenkėja draugiškumui ir vieningam darbui. Vieton pajėgų subūrimo kurybiniam darbui vykinti, patentuoti „išminčiai“ nieko neatsižvelgdamie caro sveikos visuomenės skaldymo darbą ir tatai nesigėdina vadint savo veikimu „Lietuvos laibui“.

Brostvininkų organas nori įsirižęs visus diriguoti feodalizmo laikų priemonėmis. Bebūnydami apie kitus savo gardan visiškai ne nori pažvelgti, mat pakedenus savo kuodelį plaukai ant galvos pasistotų.

Praeitis rodo, kad daugybė dorėsių visų sektų dvasiškių metė mulkinimo amatą ir stojo svietiškių žmonių eilėna. Laisvamanių eilės padaugėjo Augustaičiū, Purickiū, Vilimavičiū, Adomavičiū ir kitais buvusiais romiškais kunigais, savo laisvamanybę oficiališkai parodžiusiais. O senas kunigas Vilūnas tapo komunistu ir veikia bedievių sąjungoj Sovietuose. Kodėl „Švyturys“ neparaso apie tuos „gerbiamus Kleborus“.

Kada tulas žmogus prisidėjo prie juodų udarninkų brigados, jis bu

vo jų organe kiekviena proga sveikinamas, jo atsilankymas pasveikint Povilą žymimas, jis buvo ir spautuvės vedėjas ir organo direktorius. Bet kada pasitraukė, buvę garbinintojai ant jo verčia kalnus plivonių. Mat visų udarninkų obalsis yra tokis: kas ne su mumis, tas prieš mus. Vienok nepatogu tą pačią vietą laizyti ir spiaudyti.

Savo žemėje nelaimingiausių svetimšalių padėty yra badaujanči Čako indėnai.

Yra sakoma, kad juo toliau esiuo tėvynės, tuo ji mielesnė. Tulas lietuvių poetas daugelį metų gyvendamas užsienyje rašė: „Tėvynė, tėvynė, žavejantis žodis, kiek skausmo sukėliai iševio krūtinėj“ Bet gyvendami savo tėvynėj daugelis jos sūnų randasi badaujančių indėnų padėty...

Darbininkas yra tokis sutvėrimas, kuris peni pasaulį, kurio visi didžiuojasi, jo draugais dedasi, bet vengia jo našta panėšėt, pagelbėti.

—Bruklino lietuvaite, Leonona Sabaliūtė, neseniai konkurso kėliu pripažinta turinti tobuliausia figūrą: artimiausią Veneros iš Milo figūrą, ir laimėjo „moderniškosios veneros“ vardą ir taurę. Konkurse dalyvavo 170 įvairių tautų gražuolių.

## Bolivaro mintys

Pietų Amerikos istoriją puošia daugelis jos šviesių vyrų vardų. Žurnalas „Caras y Caretas“ paduoda ištraukas venezueliečio generolo Simon Bolivar laišku, kuris paliko dešimt didelių tomų savo raštų, gvildenančių Pietų Amerikos tautų susijungimo klausimą. Anais laikais jis rašė:

—Būdas tapti populiariu ir gerai valdyti slepiasi mokėjime parinkti valdžion teisingus žmones, nors jie ir asmeniniai priešai būtų.

—Laisvė suseraga nuo anarchijos.

—Slaptybėje ir misterijos šešėly dirba vien kriminalistai.

—Populiariės valdžios yra taip lygiai nedėkingos ir tironiškos, kaip ir visos kitos.

—Vien teisingumas konservuoja respubliką.

—Garbė yra geriausias kelrodis revoliucijos laborintuose.

—Moralėje, kaip ir politikoje, yra taisyklės, kurios nepravalo būti peržengtos, kadangi jų pačigimas gali brangiai kainuoti.

—Revoliucija yra toks elementas, kurio negalima valdyti. Ji sunkiau nugalima negu vėtros.

—Tikras valstybės vyras vaduojasi morale, tiesa ir įstatymais.

—Militarė sistema yra prievartos jėga, o prievarta nėra valdžia.

—Tauta, kuri myli savo nepriklausomybę, galų gale ją įgyja.

—Kad spresti apie revoliuciją ir jų vadus, reikia į juos prisizūrėti iš labai arti, o sprendimą daryti iš labai toli.

—Kol kas valdo ne žmonijos daugumos įgaliotiniai, bet svarstyklių balansuotojai.

## Vokiečiai Nori Uždaryti Klaipėdą

Lietuvos ir kitų kaimyninių valstybių spauda praneša labai nemalonias žinias apie Lietuvą ir Klaipėdos uostą, būk vokiečiai esą pasiryžę uždaryti Klaipėdos uostą, kad Lietuva bus priversta atsiskaiyti ir užleisti Klaipėdą vėl vokiečiams.

Tas vokiečių planas uždaryti Klaipėdos uostą yra toks — perkasti Baltijos jūros kopas, kurios skiria Baltijos jūrą nuo Kuršių marių ir tuo būdu mares sujungti su jūromis t. y. padaryti antras Nemuno žiotis, kurios dabar iš marių eina pro Klaipėdą. Iškasus kanalą vokiečiai nori pastatyti iš Baltijos jūros pusės kitą uostą, kuris konkuruotų Klaipėdą ir ją ekonomiškai pakirstų.

Vokiečiai jau pradėjo vykdyti šitą planą. Jau yra kasamas perkakas ir pradedamas statyti Kranto uostas. Kadangi kopos toj vietoj siauros, sudaro tik apie vieną kilometrą sausžemio, tai jų perkakas ilgai neužtruks. Kitą metų uostas ir perkakas bus pabaigtas statyti. Uostas būsiąs gilus, pritaikytas dideliems, tolimo plaukiojimo laivams.

Šitas vokiečių planas medžiagiškais sumetimais yra labai didelis. Marėse vanduo stovi 80 centimetrų aukščiau negu jūrose. Iškasus kanalą, kaip apskaičiuojama, marėse vanduo nupultų 60 centimetrų ir dalis marių visiškai nusektų ir vokiečiai iš to tikisi padaryti apie 70 kilometrų sausžemio.

Antras vokiečių laimėjimas iš Kranto uosto būtų toks, kad vokiečiai tikisi, jog miško plukdymas iš Klaipėdos pereitų Kranto uostan ir tuomi Klaipėdos uostui būtų padarytas ekonominis smūgis, ir tas jau turėtų politines pasėkas

—atsilieptų krašto gyventojų nuo taikai ir Lietuvos - Vokietijos santykiams.

Nuo šito vokiečių pradėto darbo Lietuva daug nukentėtų, ypač ekonominiai. Pastačius vokiečiams Kranto uostą, svetimos valstybės, kaip Rusija, Lenkija ir kt, kurios galės Nemunu plukdyti mišką, greičiausia pasirinks trumpiausią kelią per vokiečių Kranto uostą, o ne per Klaipėdą.

Taigi vokiečių šitas planas yra aiškus, jie stato naują uostą tam, kad uždaryti Klaipėdos uostą ir suklypdyti Lietuvą ekonominiškai. Ir šitas vokiečių darbas jau yra varomas sparčiai.

### Arėjas Vitkauskas. PASAULIO ŠYPSENOS Jumoras iš visur.

„Aš paskolinau bičiuliui 100 frankų ir negavan kvito, ką aš turiu daryti?“

„Parašyti ir paprašyti dviejų šimtų frankų, kuriuos jis tamstai skolingas“.

„Bet jis man skolingas tik 100 frankų“

„Taip, jis atsakys, kad tamstai skolingas tik 100 frankų ir tamsta būsi gavęs savo kvitą“.

(„Pele“, Paris).

„Kiek tamsta imi už anglų kalbos pamokas?“

„Penkis pesus“.

„Ar tamsta nori mokyti mano dukterį už tris pesus?“

„Na, tamsta turi atsiminti, kad aš Anglijoj gimęs“.

„Todėl tamstai ir nekainuoja nieko mokyti angliškai“.

(„Die Muskete“, Vien).

## MEDICINAL NEWS

### Didžiausia Buenos Aires Klinika

Kuri turi 12 specialių konsultorių ir prima vedėjai daktarai.

**VYRŲ SKYRIUS:** Vedamas daktaro E. O. Bacigalupo, buvusio gydytojo Departamento Nacional de Higiene ir buvusio direktoriaus Hospital Italiano de Rosario.

Specialus venerinių ligų ir sifilio skyrius abonentai nuo \$ 10 kas mėnuo.

Racionalus gydymas aiškios ir chroniškos blenoragijos ir kitų jos savybių. Janknos, skilvelis lytinis nusilpimas

**Blenoragijos ligoniai, išgydyti šioj klinikoj**

C. R. sirgęs blenoragija 5 metus. Visiškai išgydyta laike dviejų mėnesių.

L. F. P. sirgęs blenoragija ir aiškiu pilvelio uždegimu, išgydytas per 10 dienų.

S. S. sirgęs komplikuoata ir išsiplėtojusia blenoragija buvo gydomas be pertraukos ir su gerais rezultatais. Staigus skausmų pašalinimas išgydytas per 2 ir 1/2 m.

B. Q. sirgęs 4 m chroniška blenoragija išgydytas per du mėnesius.

S I F I L I S 606 ir 914

Siam skyriui vadovauja gydytojas specialistas is Hospital Ramos Mejia. Geriausi rezultatai, moderniškai metodai. Atsivėrimai, pūliavimai, šašai ir kita. Visokios kraujo ligos. Nenormalus kraujo cirkuliavimas. Arterijų nenormalumai. Specialus ir visiškas negalavimo išgydymas.

### MOTERŲ SKYRIUS.

Vedamas daktaro Antonelli, gydytojo Hospital Rawson ir Ramos Mejia. Gimdymai ir klaidingi gimdymai. UZUOMAZGOS uždegimas, kanalo uždegimas, polipai.

Mėnesinių nenormalumas arba visiškas nebuvimas. GENERALI KLINIKA: Plaučiai, džiova, širdis, vidurių ir kepenų ligos. Nervai, kaulų džiova stoka apetito. MAŽAKRAUJYSTĖ skiepai be skausmo.

KRAUJO IŠSILIEJIMAI gydomi be operacijos

IŠTINIMAI gydomi moderniškiausiais metodais.

### SPINDULIŲ SKYRIUS.

Įrengimas pilnas ir moderniškas. Radioskopų ir radiografų nuotraukos už \$ 10. Telefenografijos.

### ELEKTRINIS MEDICINOS SKYRIUS

Elektrosismoterapija, Galvanoterapija, kristalinė šviesa, ultravioletiniai ir infraraudonieji spinduliai.

### ULTRAMODERNIŠKI APARATAI.

Especialus laboratorijos skyrius vaikams

Visų rūšių analizai. Moderniškas laboratorijos įtaisymas vadovaujant gydytojui su 20 metų praktikos europiškose ir vietinėse ligoninėse. Skrepliavimas kraujais, pūliavimai, limfos, Wassermann ir Kahn.

### SANATORIJOS SKYRIUS.

Del savo nepaprastų patogumų pasiūlo Tamstai atsigulti bet kuria liga sergant į šią sanatoriją už pigią kainą, kur gydys daktarai specialistai su ilgametinė praktika Berlyno, Vienos, Paryžiaus ir Buenos Aires ligoninėse.

### NEUŽMIRŠK TAMSTA.

Jei Tamsta jauties nesveikas eik į šią Kliniką, kur bus priimtas gydytojų specialistų, ar esi turtingas ar vargšas — vis tiek.

**PERŽIURĖJIMAS VELTUI** Abonentai ekonomiškai. Su šiuo kilniu mostu tikisi šios klinikos gydytojai atlikti savo uždavinį, surasadami vaistus pašalinimui Tamsos negalavimų, gražindami namams ramybę. Dar pakartojame, kad šioje klinikoje Jūs atrasyt gydytoją, kurio Jūs esat reikalingi.

### Neužmirškite

Akys, nosis, gerklė, klausas.

**PILNA KLINIKA:** širdis, plaučiai, janknos, žarnos, kraujavimai, skilvyvys, pilvelis, negalavimai.

**MOTERŲ LIGOS:** užuomazga, nenormalios mėnesinės, ODA, SIFILIS, BLENORAGIJA, reumatizmas, kaulų džiova, kraujo ligos, nervų sistema.

Priėmimo valandos nuo 9 iki 11 ir nuo 15 iki 21 valand. Sekmadieniais ir švėtadieniais nuo 9 iki 12 valandai.

**28 - Suipacha - 28**

U. T. 35 — 4510



## Iš Brazilijos Lietuvių Gyvenimo

Didesnė lietuvių dalis yra apsigyvenusi dvaruose, fazendose. Fazendose darbas yra sunkus. Uždarbis mažas. Ankščiau fazendų darbininkai dirbdami ištikus metus negalėjo nieko uždirbti bet palikdavo net skoloje fazendieriam. Del to, iš tokių fazendų lietuviai bėgdavo slapta, naktimis, iš vienos fazendos, kurioj per metus dirbdami prasiskolino, į kitą.

Darbo sąlygos nėra vienodos visose fazendose, vienoje geresnės, kitose net ir visai nepakenčiamos, išnaudojimas nežmoniškas. Pinigų per visus metus darbininkai nemašo. Gauna tik korteles, su kuriomis galima gauti reikalingų pirkinių tik fazendos krautuvėje ir reikia mokėti trigubai brangiau už tą prekią ką ji kainuoja kitose krautuvėse. Ot, tokiu būdu darbininkai ir prasiskolina fazendieriam paskui priversti bėgti iš tokio dvaro.

### Lietuviai biznieriiai.

San Paulo miesto lietuviai daugiausia dirba fabrikuose. Bet nemažas lietuvių skaičius yra, kurie verčiasi įvairiais bizniais. Daugelis lietuvių turi savas krautuves ir restoranus įvairiose miesto dalyse. Kiti mokėdami šioj tokį amatą turi savo dirbtuves, kaip rūbų siuvyklas, batų dirbtuves ir kita. Nors ir sunkus laikas, bet biznieriiai bene geriausiai verčiasi.

### Kultūrinis gyvenimas.

Kultūrinis lietuvių gyvenimas S. Paule mizernas, nors ir yra visokių organizacijų, bet kultūrinis atžvilgiu nieko gero nepadaro, a part paprastų vakarinių rusiškų kas šeštadienis ir sekmadienis, kurie neretai baigiasi muštynėmis ir areštais.

### RASTA NEGYVAS LIETUVIS.

—Sano Manuel, Brazilijoje, policija praneša, kad rastas negyvas žmogus pavarde Jonas Viliūnis. Iš rastų prie jo gimimo ir šliūbo metrikų paaiškėjo, kad jis yra lietuvis, iš Anykščių, Utenos apskr. Pagal šliūbo metrikus, jo žmona Uršulė Zolnerevičiūtė — Viliūnionė.

## BEDARBIS

Neklausk, neklaus brangus drauguži,

Kodėl aš liūdnas visada; Atmink, kad jauną mane kankina Kapitalistų sukta tvarka.

Vėjai rankas man nugrauzė, Jausmų gilių neber širdy; Badas jėgas sulaužė Gyvenimo dar kryžkely.

Ne vieną naktį ir ne dieną Bet ištikus visus metus, Tyliai aš vaikščioju kasdien, Skaitydamas bado žingsnius.

Kalėjimas ir kančios liko, O ką svajoju paslapčia! Nuo vakaro lyg vėlaus ryto, Nemigdamas tamsia nakčia.

Troškimai širdį man kankina, Akis išgraužė man rasa; Bet viena viltis nuramina, Kad aš pasaulyje diena.

Todėl neklausk brangus drauguži, Kodėl aš rįžtuos visada; Atmink, kad jauną mane kankina Kapitalistų sukta ranka.

Montevideo, Vargo Brolis

### (Iš trečio puslapio).

skleidžianti užsienio lietuvius jungiančius šviesos spindulius tarp ta vien ačiu jos leidėjų bendradarbių ir prenumeratorių aukštos pareigos supratimo dėlei. Ši mūsų spauda nelaukia paramos nė iš juodo nė iš raudono internacionalo, nė iš jokių kompanijų, o pasi laiko ir bujoja vien praktiškos mūsų išeivijos kultūringumo ir aukšto pareigos supratimo dėlei. Ji nekeičia savo vairo Lietuvos politikai kaitaliojantės, užtat šios rūšies spauda užsieniuose yra rimčiausia ir stipriausia išbujojusi. Šia prasme „A. L. Balsas“ galima prilygti S. Amerikos „Tėvynei“, nors Argentinos lietuvių spaudos organas sulyginamai yra jaunesnis ir sunkesnes sąlygas gyvena.

Argentinos lietuvių spaudos praktikoje matome eksperimentinio darbo ir nenormalumą. Čia ta po padaryta bandymas ir išleista pora numerių mėnesinio žurnalo „Mūsų Dienos“, čia ejo socialistinės „Argentinos Naujienos“ čia eina Palermo Chico bedarbių laikraštis, leidžiamas iš jiems rengto vakaro pelno. Spausdintam žodžiui duodama pirmenybė, vieton duonos. Mūsų kaimyno „Urugvajans Aido“ poezijos nieku nesiskiria Baczkansko Baltruvieneš košėlinių poemų. Mat redaguoj tie, kurie Lietuvoj nė skaitymu nesivargino. Tai oficiozinė spauda, kurios „kurėjai“ turi laimės krizio nejausti, bet negal pasididžiuot savo spaudos populiarumu visuome nėje. O nenormalumą Bs. Aires mes matome tame kad klebonijos organas, už tam tikrą paramą organauja ir mūsų šalies atstovybei, nors dabartinė Lietuvos valdžia visai nekleboniška, nors čia yra senesni už Lietuvos nepriklausomybę stovinti laikraščiai.

Tai tiek trumpam rašinėly gali ma pasakyti apie bendrą lietuviškos spaudos vaizdą.

Išsėmanti ir mirusieji lietuviški laikraščiai, dideli ir maži, kiekvienas turi įdomią ir originalę savo istoriją.



### GRAUDŲ VERKSMAI KROKODILŲ AŠAROM.

Nata kaip:  
Verkit aniuolai,  
Verkit dvasios šventos.  
Arba:  
Linksminkis Butkau,  
Linksmink pačia savo.

Susirinkome  
Škaplierni berniukai,  
Kako pranašų ( du )  
Šėslvyvi anūkai. ( kartu )

Turime nutart  
Kaip „Balsas“ naikinti,  
Kad jisai nekenktų  
Mums žmones mulkinti.

Atidarėme  
Švyturbatarejas,  
Sudėjome ten  
Kas ką išperėjes.

Provokavome  
Organe bažnyčios  
Ponus draugučius  
Iš San Juan ūlyčios.

Jūs ponai draugai,  
Sakėm kas eilutė,  
Raudona dvasia  
Pragaran jus pūtė.

Bet ponai draugai  
Ant mūs nusispiovė  
Ir polemizuot  
Su mumis nepuolė.

Gaila tų laikų  
Inkvizicijinių,  
Kad negalim smaugt  
Priešų bažnytinių.

Tat nors „Švyturyje“  
Tamsias jėgas junkim,  
Ir vardan Kako  
Lietuvius juodinkim.

Gaila, oi gaila,  
Kad negalim karti,  
Kad negalime  
Laisvamaniais arti.

Tat nors „Švyturyje“  
„Balsą“ atakuokim,  
Pasiigyrimų  
Raportus išduokim.

Meluokim valdžiai,  
Jos litus dorokim,  
Patys lėbaukim,  
O kitus korokim.

Smūtkai praetitų,  
Rašakais klėstėtų,  
Jei laisvamaniai  
Apie mus tylėtų.

Artinas verksmai  
Ir dantų griežimai,  
Bus nepabaigti  
Hogare šaukimai...

Stalius Karpinteraitis Dė.

## KIEKVIENAS SERGANTIS

# GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS  
PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGA.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMŲ PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠSAUKIA LIGOS APSUNKINIMĄ.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAIŠTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠSAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

Prima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO  
INTERNACIONAL

# BRASIL 923

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

### Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA  
MODELO  
Direktorius Dr. Muchnik  
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

### M. H. LUNA. Žinoma akušerė.

Parnauja sąžiningai, greitai ir be skausmo, po priežiūra gydytojų specialistų. Naujas metodus. Nuosavas namas del ligonių, su visais patogumais. Priima kiekvienu laiku. Pirmas vizitas dykai.  
838 BOLIVAR 838  
U. T. 33 Avenida 6764

Ar Tamsta myli savo šeimyną?  
Ar nori dirbant uždirbti daug pinigų?

Ar nori būti Tamsta sveiku?  
Jei visa tai pageidaujate turėti gerai žinoti savo sveikatos stovį, arba ligą. Jei vyras ar moteris serga niekuomet šeimyna negali turėti sveikus vaikus. — taip pat negali tinkamai atlikti savo darbo.

Jei Tamsta abejoji savo sveikata, tai pirmiausia turi ją patikrinti pas gerą gydytoją, kuris galėtų išaiškinti ligą, kuri jei užsitęs gali padaryti daug žalos Tamstos sveikatai.

Pagalvokite apie tai gerai ir ne pasivėluokite ateit pas gydytoją. Jeigu sergate vidurių liga mes išgydysime per 15 dienų.

Ateikite į Instituto Callao 339. Kalbame lietuviškai.

## Instituto Médico 339 Callao 339 Dr. Renoulin

Nuosava liginė operacijos ms: aklos žarnos, kilos, gimdos ir akių.

Liginiai primami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojų Hospitalio Salaverry, buv. gydytojų Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

BLENORAGIJA - Moderniškas gydymas be skausmo Prostatitis - Cistitis - Lytinis nusilpimas.

VENERIŠKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

SIRDIS - Širdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glassen, Vienos Universiteto profesor.

PLAUČIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drūgio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims.)

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai.

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermann'o ir Kham reakcija.

Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro)

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Ekonominiai abonentai. Kalba lietuviškai.

# 339 Callao 339



# VELTUI

gaus vieną fotografiją spalvotą, kas užsaksys pusę tuzino atviručių už tris pesus, geriausioj slavų fotografijos studijoje „SAVA“ g - je San Martin 608, Bs. Aires. Naudokitės gera proga!

## Iš Paskaitos Kolonizacijos Klausimų

KELIONĖS Į TUKUMANĄ, RIO NEGRO, NEUQUEN BEI SANTA FE IŠPUDŽIAI IR KOLONIZACIJOS AKYRATIS.

Lietuvos Atstovo T. Daukanto Paskaitos Santrauka.

Bestudijuojant lietuvių kolonizacijos galimumus Argentinoje teko atsilankyti į įvairias provincijas. Firma kelionė buvo padaryta į Tukumano provinciją, antroji į Rio Negro ir Neuquen teritorijas ir trečioji į Santa Fe provinciją.

Argentinos lietuvių spauda jau kurį laiką rašo apie kolonizaciją, bet gal nevisiems dar aiški kolonizacijos esmė. Kolonizacija tai apgyvendinimas dar tuščių žemės plotų ir nugalėjimas civilizacijos pagalba gamtos kliūčių tose vietose. Žinoma, negali būti kalbos apie miestų kolonizavimą, negalima kolonizuoti Avellaneda. Galima kolonizuoti ir pavieniui, bet Argentinos lietuvių pradėtas kolonizacijos darbas tikslas tautinė ir organizuota kolonizacija. Tautinės kolonizacijos tikslas juo ilgiau išlaikyti savo kalbą, bet būti gerai piliečiais to krašto kur kolonizuojama.

Kolonizuojamos iš senovės buvusios vietos kur buvo patogiau apsigyventi ir verstis, tai yra upių pakraščiai. Kaip pavyzdį galima paminėti Egiptą prie Nilo upės, Palestiną, Mesopotamiją ir daug kitų. Vokiečiai kolonizavo Rusijos Volgos upės pakraščius. Totoriai kolonizavosi Lietuvoje. Žydai visame pasaulyje ir kolonizuodamiesi iš laiko savo tautybę.

Šiandien tušti ir dar nekolonizuoti yra tie žemės plotai kur yra didesni gamtos kliūčių nugalėti: vietos kur nėra lietaus, kalnuotos vietos, didžiuliais miškais apaugusios vietos, smilčių tyrumos sausės išdegtos ir plikos. Bet visur ima skverbtis žmogus ir su pagalba mokslo nugali gamtą.

Vietos kur mažai lyja, įtaisomas dirbtinis aprėkinimas. Pavyzdžiui slėnyje upės Rio Negro retai lyja, bet yra įtaisyta visa kanalų sistema, kurių pagalba vanduo iš upės Rio Negro teka į ūkininkų laukus ir sodus ir viskas puikiai auga, nežiūrint tai, kad ten mažai lyja. Rio Negro slėnyje jau šiaurinėje yra daug kolonijų ir šalia kolonijų išaugusių miestelių,

kaip Chipoletti, Belisle, San Lorenzo La Matilde ir kitos. Didžiausia tai bus italų kolonija Villa Regina su miestu, kuriame gyvena apie 2.000 gyventojų.

Provincijos Santa Fe išdeginami miškai ir tos vietos paverčiamos ir sėjamas laukus. Tokioje vietoje išaugo ukrainiečių kolonija San Pedro, kolonija Lules kur užsiimama daržininkyste ir Tukumano provincijoje kur verčiamasi kol kas gana primityviškai.

Tukumane gyvena daug lietuvių, visi į Argentiną jau senai, dar prieš karą atvykę, gyvena gerai, pasiturintys. Visi gerai amatininkai ir dirba daugiausia geležinkelio dirbtuvėse.

Tukumano provincijos klimatas karštas ir drėgnas, laikomas nesveiku, ten sergama drugio liga. Žemė toje provincijoje laikoma labai gera, lietaus iškrinta pakankamai, gyventojai verčiasi vaistais ir eukrinų nendrių auginimu. Kadangi klimatas labai karštas tinka daržininkystei, nes žiemomis metu, kada Buenos Airese daržovės neauga, Tukumane šilta ir viskas auga. Daržoves galima transportuoti į Buenos Aires. Didžiausi ūkininkų priešai tai skėrai ir skruzdės. Kovoti su jais padeda ir valdžia.

Santa Fe provincija yra Argentinos šiaurėje. Klimatas karštas. Važiuojant į ten visą laiką buvo matyti skėrų debesys, didžiausi ūkininkų priešai.

(Tąsa sekančiam numerį).

### LAIKRODININKAS JUSTINAS VALČIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramofonus, laikrodžius ir visokius auksinius daiktus.

C. Rivera 218, Pineyro.

### P. ŠIMANSKO VYRŲ IR MOTERŲ Lietuviška Kirpykla.

Greitas ir higieniškas patarnavimas, kainos žemos.

Prašom užėiti persitikrinti.

C. Paraguay 2557.

Pineyro — Avellaneda.

IPATINGAI DIDELĖS NUOLAIDOS NUO LAIVAKORČIŲ ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ.

CA. CENTRAL EUROPEA SAN MARTIN 469 BUENOS AIRES

## Dantų Kliniką "Barracas"

MONTES DE OCA 796, BARRACAS

Dantų blombavimas ir ištraukimas naujaisiais metodais. Ištraukimas be skausmo \$ 2. Auksiniai dantys geriausios medžiagos nuo 10 pesų, kaučuko 3 pesai. Už darbą garantuojama. Apžiūrėjimas veltui.

Kalba lenkiškai, rusiškai ir kitomis slavų kalbomis.

Privažiuoti tram.: 106, 104, 43, 22, 21, 18, ir 17

Omnibusais: 47, 35 ir 83. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20.

F. Missler LAIVAKORTES į Europą ir iš Europos iki Buenos Aires. REPRES. O. HENZEL San Martin 668

## PASIUNTINYBĖ PAIEŠKO SEKANČIUS ASMENIS.

1. Sviderskij Mykolą, kil. iš Kaniukų kaimo, Raudondvario vals. 2. Čiupą Praną, kil. iš Kruonio miestelio Trakų apskr. 3. Partasą Joną, kil. iš Butrimonių, Alytaus apskrities. 4. Dzeržanauską Jurgį, 5. Balašą Joną arba jo šv. gerį Tamašūną Praną. 6. Misiūną Ją iš Vilkaviškio apskrities. 7. Ša Mykolą 7. Mališkaitę Konstančią Aleksandrą, kilusį iš Rizdikų kaimo, Josvainių vals. 9. Mirskį, gyv. Quilmės mieste. 10. Strumilą Juozą iš Budingio miestelio. 11. Klimą Alfonsą iš Gaikiškių kaimo Joniškio vals., Utenos apskr. 12. Molį Petrą iš Skaudučių kaimo, Navarėnų vals. Telšių apskr., 13. Povilaitį Antaną iš Zapiškio vals. Kauno apskr. 14. Macą Joną, iš Jurgaičių kaimo, Gruzdžių vals. Šiaulių apskr. 15. Zablocką Joną iš Rymeikių kaimo Šešulių vals., Ukmergės apskr. 16. Sinauską Marijoną, iš Lakėnų vienkiemio, Panoterių v., Ukmergės apskrities 17. Klauseikį Joną iš Menėių kaimo, Akmenės vals., Mažeikių aps. 18. Matukėną Praną iš Kamajų. 19. Sabaliauską Florianą iš Butrimonių vals. ir 20. Sabaliauskaitę - Toločkienę iš ten pat.

Visi piliečiai, kurie žino aukščiau išvardintųjų asmenų gyvenamąsias vietas, arba išvardintieji patys perskaitys šį skelbimą, tepraneša jų adresus, arba patys atsilanko į Pasiuntinybės sekančių adresus: c. Rodriguez Pena 1671, Buenos Aires, Legación de Lituania.

Pasiuntinybės

1933 m. spalio mėn. 4 d.

SKAITYKIT IR PLATINKIT VIENINTĖLI ARGENTINOJE NEPARTYVŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTĮ "ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ"

### PARSIDUODA.

Del priežasties išvažiavimo Europon parduodu restoraną - valgyklą lietuvių apgyventame rajone. Namas susideda iš didelio valgomosios, salės, 3 kambarių, virtuvės ir didelio kiemo, nuoma nebrangi.

Kreiptis PATRICIOS 832.

### Boleslovas Ivanauskas.

Lietuvis siuvėjas, turintis ilgametę praktiką dirba sąžiningai ir nebrangiai.

Turi didelį medžiagų pasirinkimą. Norintieji pasisiųti gerus ir nebrangius rūbus prašomi užėiti persitikrinti. CACHI 939, N. Pompeya

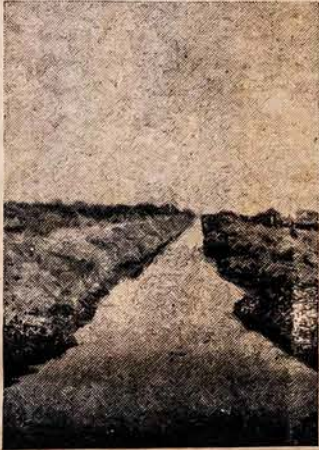
## LABAI SVARBU MALBRANO KOLONISTAMS

Visi kurie įdomėjasi Malbrano kolonizacija gali kreiptis į „Banco Comercial del Plata“ Kolonizacijos Skyrių, Avenida de Mayo 652, asmeniškai arba raštu (lenku, ukrainiečių ir kitomis slavų kalbomis).

Kokią naudą turi Malbrano kolonistas, jei tampa šio Banko klientu?

„Banco Comercial del Plata“ suteikia lengvatas kiekvienam kolonistui, jei yra vienas, laivakortes atsikvėtimui savo šeimos iš Europos, mokant mėnesinėmis kvotomis, laike dviejų metų.

Tas yra labai svarbu, nes tūkstantčiai emigrantų, kurie turi šiek tiek pinigų norėtų likti savystoviais nusiperkant ūkį ir dirbti jame, tačiau jei jam ir užtenka pinigų pirkimui žemės, bet su kuo pradėti? Kakiuo būdu atsikviesti



Kolonijoje Malbrano pravedami irigacijos kanalai.

savo šeimai? Nes be jos negali nė svajoti apie įsigijimą ūki.

Tame atveju „Banco Comercial del Plata“ ne vien tik parduoda žemę, kad vėliau palikus kolonistą dykumose, bet padeda jam tapti savystoviu. Tas nėra daroma del gražių emigranto akių, bet abiejų pusių, tai yra kolonistai ir Banko naudai. Ties kurie įdomėjasi, gali persitikrinti, nes tai yra gera proga.

Be laivakortė išsimokėjimui, šis Bankas padeda Malbrano kolonistams įsigyti mašinas, įrankius, sėklas, vaismedžius, statybos medžiagą ir kitus reikalingus kolonistui daiktus prieinamiausiomis išsimokėjimo sąlygomis be jokio kainos pakėlimo. Visas informacijas galima gauti šiame Banko darbo valandomis.

Paskutiniai faktai parodo, kad pirmieji kolonistai yra patenkinti ir netolimoje ateityje mano pakelti kainas savo žemei.

Tokiu būdu, kas dabar pasiskubins nusipirkti taip pigią žemę, padarys gerą biznį.

ŽEMDIRBYS, KURIS NORI APSIGYVENTI MALBRANE pirmiausia turi savo akimis pamatyti jam siūlomą žemę, iširti jos sąstatą, vandenį, kokios rūšies produktai toje zonoje geriausiai auga ir kitus dalykus, kurie yra gerai žinomi kiekvienam žemdirbiui.

Kad padėti tame būsimiems kolonistams, Bankas jiems duoda geležinkelio bilietą į ten ir atgal. Už intereso grupės išvyksta kas sekmdienį 8 valandą ryto ir grįžta antradieni (žiūrint kiek laiko išbūna Malbrane).

Tie kurie nori bile kurį sekmdienį nuvykti apžiūrėti Malbrano koloniją, pirmiausia turi palikti savo „cedulą de identidad“ arba pasą, trečiadieni arba vėliausia

ketvirtadienį iki piet

Tie kurie gyvena labai tolimose provincijose, pirmiausia turi parašyti laišką, kad iš anksto nustatyti vykimo dieną ir patogiausią vykimo būdą.

Vižiuojanti apžiūrėti žemę nėra priversti, kad būtinai jie įpraktų.

SĄLYGOS APSIGYVENIMUI MALBRANE.

Paimsim kaip pavyzdį lotą iš 100 hektarų, kad gavus sekančias skaitmenis.

Jei skaitysime 100 hektarų po 40 pesų už hektarą, mums kainuos 4.000 pesų. Bet kiekvienas turi 10 pesų įpotekos skolos, tokio būdu išėina 1.000 pesų mažiau, arba tik 3.000 pesų.

Pasirašant pirkimo - pardavimo lapą ir gavus nuosavybės dokumentus, mokama šeiminiui 15 pesų už hektarą arba 1.500 pesų už 100 hektarų. Likusieji 15 pesų už hektarą arba 1.500 pesų už 100 hektarų mokama leike 5 iki 10 metų su 6% palūkanų.

Pasirašant lapą taip pat reikalinga mokėti licitantiui (martillero) 2% komiso arba 0,80 centavų už hektarą.

Kolonistas perima savo žinion žemę pasirašęs pirkimo lapą ir su mokesį pirmą kvotą.

Iš virš išdešyto matome, kad sąlygos yra labai palankios.

Aišku, kad šių žemių kaina visuomet kils del kaskart didėjančio kolonistų skaičiaus.

Šių žemių kainos pakils dvigubai, kuomet joje apsigyvens maždaug 50 šeimų ir bus pagerintos žemės apdirbimo sąlygos, užvedus vaismedžius ir gerai sutvarkius koloniją žemės kainos vis kils.

Malbrano estancijoje randasi kooperatyvas (Federación Agraria Argentina), kuris perka visus produktus dienos kainai.

Malbrano patiekia mums gražią



Ezeras netoli Kol. Malbrano

ir linksmą panoramą. Salado upėje randasi daug žuvų, tokio būdu užtikrintas maisto įvairumas. Ir tuo pačiu laiku tas suteikia progą žvejybos mėgėjams.

Upes krantuos prisilaiko daug laukinių ančių ir kitų paukščių. Malbranas yra medžioklės rajonas.

Šių žemių šeiminiukas palieka 200 hektarų lotą kolonijos centre įsteigimui miesto, kur kiekvienas kolonistas turės teisę gauti pusę hektaro žemės pasistatymui namų ir užvedimui daržų.

Su laiku bus pastatyti namai visuomenės reikalams, kaip taikšninė, mokykla, bažnyčia, valdiškos įstaigos, krautuvės sandėliai, teatras ir t. t.

Suprantame gerai, kad tas viskas neįvyks staiga, bet iš palengvo.